

Mahjas Weefis.

Politifks un literarifks laikraksts.

47. gada gabjums.

Nedatjia un ekspedijia atrodas Riga, Ernsta Plates tipu-litografija, burtu leetuwē un foto-litografija per Petera basu. 10 lap. par weenas slejas smalku rakstu, preekšpuse 30 lap. Apsteļejumi un Mahjas Weefi un studinajumi subjami us ūschabu adresi: Bz. skenezuwo rasera Maaca Binasca, r. Pura. (Mahj. Weefa ekipe. Riga.)

Mahjas Weefis laahk weenreil nedetā, trefchdeenās. — Ar katru numuru ūnahk literarifks peelikums un katru mehnefi temkopibas peelikums.

Dozajiumi manuskriptu esuhitajiem:

Manuskriptu esuhitajiem lasojino redahija wina ūsties mahri un adreses. Manuskriptus presahat joesnefi ari honorara peeprahjums un lociama (u) dojso manuskripta. Raksti bei ūschabas peefhmes ūstis ūstahat par tahpēn, par ūweem honorara nam mahjajam. Senabrahji un ūta wahu honorara notatams pēti brataim rakstu rindam, hahju wēti hēdēt lasiem.

Nº 2.

Rigā, 9. janwari.

1902.

G. Seidman

ūchitu ūhmeschanaš, ūchuhchanaš, rofdarbu un ūaimneezibas stola, Riga, Terbatas eelā Nr. 7, jaunu ūkolneekschu ūfneemschana janwari katru deenu, peh; tam katra mehnefcha 1. un 15. deenā. E 113

Kalkus — pahrdod.

(Stat. studinajumos).

Zeem. abonentus

lahpni luhds naudu peefuhdot usdot abonenta numuru, jeb wiskmajafais peefuhmet waj sonem laikrakstu.

Rauda suhtama: Bz. Auswechijio raz. „Manca Binasca“, r. Pura. Ekspedijia.

Satura: Pasaules tagadejais politifkais ūstahwoflis. — Muhfu pahrwilas beedribu gausas atihstibas emeūi un wina nowedrschana. (Lurpinajums.) — No cefchjemes: a) Waleidas leetas. b) Baltijas notikum. c) No ūstiam ūwechijas pusem. — No Rigaš. — ūrahmatu gales. — No abshemem. — Leetowu nobata. — Turgus ūmas. — Telegramas. — Dschadi raksti: Austrumi un Reetumi. (Weigas.) — Sijlum. — Literarifka Peelikuma: Paugurjems. (Lurpinajums.) — Wajeris. — ūameefchi Wraūhija. (Lurpinajums.) — Dejota. — Semkopibas Peelikuma: Augu dardis. (Lurpinajums.) — Kainits un aughgrawice ūabli. — Sijlumu nobata.

Pasaules tagadejais politifkais ūstahwoflis.

Neapguwis tel us preekschu laika ritens. Katru deenu jauna aina, jauni asdwumai ne til ween katra zilwela it-beenischā dshwē, bet ari weseļu tautu ūstahpā. Un tā wina ūstahpējais politifkais ūstahwoflis atihstias — no ta atfara-ūas ari ūil dāschā laba personigais littenas, personiga lablah-ūiba, dāschbrihd pat boja eefchana. Tā peemechram Deenwid-ūfrifa, ūranwala bija tuhlfoschēm aishahjeju ūf ūropas ūf dshwi apmetuūeef. Tee ūstahdaja ruhpi, nēmaishjās politifka un pelnija ūawu maifi. Dāschī bija no teem tapuūchi it turigi, te us reif Anglija ūabla ūidotees ar majo walūtinu un — wif wina wēfali ūpūteja, wif wini palifa beū weetas un maljes. Un ne til ween wineem, tur Deenwid-ūfrifa

atradoscheemes bija ūajuhama ūadurūanās ūarp angteem un buhrem, nebuht ne, ūchās ūadurūes jēlas bija manamas ari — Riga, ūil ehromti tas ari neūstahjok. Keeta ta, ta ūf Rigaš mehdsja aishwēf itkatru gadu ūf Deenwid-ūfrifu dāschadu buhwoflu miūioneem rublu wehrtibā, bet ūaram ūah-ūtees wifa tirdneeziba apūahjās, ūofu lehgeri un ūofu ūahge-ūamas palifa bei pirzeem, ūstahdneeli bei darba... Luhd, ūil muūhu laifos zeefchi ūaifitas tablu tablas pāsaules malas, pawifam neūnamas, neūstahdetas tautas ar nēmanamā, bet tomēh ūstahpā ūaimneezifka politifskā ūaitem, ūuras ūel ūahpes, tihlshd ūas teel ūarawas!

Tadeht naw nelahds brijnumš, ta muūhu laifos wif intereūas ne til ween par to, ūas noteel muūhu pašču dsh-ūenes ūchawajās robeūchās, bei tā ūstahs ari leelajā ūhra pāsaule, ūahdi tur walda ūentees, ūahdus tur peekūj ūst-ūatus politifka un tā ūas wif war atteektees ūf muūhu leelo tehwiu un ūil hds ar to warbuht ari ūf ūatra weena litteni ūewifūchi.

Gada maifa leetas hah ūpāūchi peemebrota wispah-ūejam apūatam par tautu politifka ūstahwofli, jo ūinamam laifa ūprijhdim pāejot mehdsam jau tā tā tā greif aūis atpufat ūf noūaigato muūūa ūetu, apūatit wifu, ūas tani eewehro-ūams notizis un ūenūtees ūmet ūf wina mahjibas, tā ūsturetees un ūlehdseemus, ūas notifs turalā nahūotnē.

Wifpirms man buhtu zeem. laistajem jaaisrahda ūf ūahdu ūewifūchu parahdibu tautu ūanawo laiku ūawūarpejā politifka laifa: walūtis ūahūūūas jo beefchi mainit ūawu politifka lomu un ūwaru. Peeweūifim peemechrus: 1897. g. ūahūuma rakūa wif laikrakūi par to, ta leelwalūhu ūubni ū-ūrahdajufchi Konūtantinopolē planu par reformu eewefchānu ūurjija, ūur ūatram turku ministru, un gubernatoram tapūūot peedots ūawš trisūas ūahdas pāūū. ū. l. l. bet te jēlas ūretas deht ūaūū ūarp ūreelju un ūurjiju, ūurjija ūp-ūdofchi ūūwar un — wif reformu projekti ūnshst, jo ūurjija tagad lepa un nelāujās ūew til weegli nēla wates ūūūeef. Ar mahdu ūofot, ūurjija preeksch ūara ar ūreelju ir pa-ūifam jita ūurjija nēla ūurjija peh; ūara... Wehl wairat aūis tridūofchi parahdas ūahda maifa ūapanā: preeksch ūara ar ūinu 1895. gada par to tilpat tā nēmaū nēnā un winas ūnars pāsaules politifka naw nēfur manams, bet tihlo ta ūafauj ūinu, ūad ūonās tuhlin ūeeniba pret wina

un tagad austrumos bei ūapanas nēlas wairs nenoteel. — ūitpat ūpehji mainijufes ari Seemef-Amerikas ūawenoto ūalūhu lomu pāsaule: tagad ūhi walūis ir pawifam ūas ūitš nēla preeksch ūara ar ūpaniju.

Wainas ari ūof ūpehji walūhu loma jitu ūarpā ūihd ar waldeneetu maifu, ūo redūam ūtalija peh; ūarala ūum-ūerta nahwes un Seemef-Amerikā peh; ūresidenta ūinūeja nahwes, jo tagadejais ūresidentis ir dāudf, dāudf energifūfūs un droūchaks nēla agrafais, ūas tuhlin ūajuhams ūaifūmē ar ūifam walūtim. Wifpirms to jau ūajuhufchi angli, ūureem bija it ūlūū jaatteūas no ūihguma ūikaraguas ūanala leetā. — ūri par Angliju preeksch ūara ūahūchanaš ar buhrem un ta gadejo Angliju ūafaka, ta tāš ir diwas walūis: no pirmās bija hah, ūad ta draubeja un no otrās, tagadejās — naw wairs nēweenam tā hah, ūaretu teift pat ne ūinat... ūri ūina peh; leelbuhneeku dūmpja naw wairs ta ūina, ūas bija preeksch dūmpja, ūad katris gribeja ūgreest no winas meefas ūew trefnu gabalinu.

Tā mainijufchās maū gados til dāudf leelwalūhu lomas! ūri muūhu leelā tehwiu ūreewija naw jau wairs ta, ūas bija wehl preeksch ūahdeem 10 gadeem, ūad walūis eeshumūni un ūūewūmi beidūas weenmēh ar ūstruhtumu, ūad muūhu papira naudu wāreja ūerlines ūankeeri peh; pāūūchanaš ūelt un ūpeest un ūad wehl leelo ūibirijās dshūūetu tihlo ūahla buhwet, ūad no Port-Arturoš ūr. ūandūurijās nēbija ne runas. — Tagadejā ūreewija ar ūawu gatāwo dshūūetu ūibirijā, ar ūawu ūipri pāseelinato ūofu un pāhbrunoto armiju, ar ūawu jaunūehgto beedribu ar ūranziju, ar ūawu ruhpeezibu un tirdneezibu, ūchi ūreewija war droūchi ūati-ūees nahūotnē, lai gan pāsaules ūūewūmi tai, tā ūpehūigafai no leelwalūtim, ūul deefgan ūnagis ūf ūameūeem. — ūai nēmam til ūalkana pūūalās, tridūigis walūtinās un ūantinas: ūunūarija, ūerbija, ūreelija, pat atahla ūumanija ūenūchās ūo nebuht dāubht no ūaledonijās un ūreewijai ūaet tur wifur ūarpā, jo ja ta to nēdaris, ūad radifees tuhlin jita walūis, ūas ūnēmūees ūho walūtinu wābajās un pādomu dēwejas lomu, ūameh ūreewijas tautu wairakumam ir weena un ta pate ūijiba ar aughūā minētām tautām, ūuras ūreewija ari atūwābinajufe un ūf ūuru pāteizibu tai pilniga teeūiba ūeret. Weū tam ari pāschās walūis labums, droūchida un eh-ūtiba ūpeefch ūreewiju gahdat par to, ta ūelnās ūeūas eefja

Dschadi raksti.

Austrumi un Reetumi.

(Weigas.)

Wahrwilās rahda, ta Reetumeem gurdenums ūūahja ūf weifi un wifur. ūas ween pe tam naw wainigs, ta ū-ūstrumi ūanēhmās, ūo ari Amerikā, ūur naw nēweena eewā-ūneela, redjams ūas pāis gurdenums. ūoetūe lahda weetā ū-ūafas, ta winaam wehl wajogot ūpehtit ūos ūifumus, peh; ūureem pe wina mainas ūihdwalūsa un weenaldūiba, jauntrums un gurdenums. ūr gan pahrdodschi, ūahdu ūifumu atteezinat ūf weseūas tautas, pat tautu grupas dshwi, bet naw jitāda ūūtāidrojuma ūchm gāūūū redūamam ūatram. ūau pahrlēta dāudf ūūeetots nōwechjums, ta pa laiteem mainās ūpeh; un gurdenums, bet ūad pātlāban pāūahw ūpehla laiknēš, ūad nēlad nēmehts ūaifit ūlehdseem: ta ūiropas gurdenu-ūmam no 1890.—1780. g. wajaga atūahrtotees un ta ū-ūstrumi atūal ūajefūees. ūihdū wāditāja lomat? ūas nu gan naw domajams jau Amerikas deht ween (ūahds ūenūš teiza: „ūa ūineefchi tihlu pe mums ūwābā eelāūi, ūad es dohu wehl 100 gadu, bet ūad mehš ari buhtum, „apehūi“), ūet gan ūihdū warat, ar ūuru Reetumeem buhš ūaifjibna nōpeetnās ūihnas.

ūa mineto laiku, ūas ūiga 100 gadus, ūina ūem man-ūūchu walūibas bija pirmā walūis pāsaule. Weū tomēh eiro-ūeefchi nēpalifa glufchi dshā. Wini eelawoja ūengali, ūra-ūraūu, ūudu un datu ūendūchabas; wini wirūijās ūf preeksch ūihdū ūhejai, ūstajam un pa ūirgijūu ūepem; wini eemiti-ūojās ūustralajijā. Weū wispahrim tai laifā nēbija dāudf wārenu darbu aif ūuhram un wehl maūat droūchu panahūumu; diwas eeweeūeūes gadu ūūtenus tifa pāūrahdats 30 reif wairat un ūefoūūo gadu ūūtemi 90 reif wairat. Wifš ūpeh; parahdijās tifa ūaur to, ta weenas eiropeefchu walūibas weetā nahja otra, tā peem. ūafar-ūndijā un ūanadā, waj ari tifa apūehūtas ūahdas ūemes tā ūndija un ūelebeūa, ūur eiropeetis gan war walūis, bet nēwis eeweeūees. Weū ja ūanemam ūofā wifus panahūumš no ūolumba laiteem, ūad redūam, ta ap 1450. g. eiropeefchu ūultura apwēhra diwdeūemto un ap 1780. gadu rakū lahdu peekto datu no wifās pāsaules. ūau-ūojā pāsaule, ūfneemot reitūs ūitūs apwīdus, bija apdshwotas tifa peetrastes; wifa Seemef-ūfrifa, ūihb- un ūidus-ūfrifa eiropeefcheem wehl bija aifūehgats; ūeelajā ūuhē wini wehl nēbija apmetuūees ne ūf weenas ūalas. Wehl ūefoūūā gadu ūūtema ūahūumā no ūfrifās wineem peedereja ne wairat par pejdesmito datu. Weū tad nu nahja atūal ūparības laifmetš,

ūeūū ne bei ūahdam noūuruma ūihmem pāūahw wehl ūihdū ūchm brijhdim. Naw atrodams nelahds ūewifūūūs ūehlonš, ūas buhtu modinajis ūho ūifuhbu; ūil dāudf gan ūinams, ta wina bija tilpat wispahreja tā pehūchā.

ūahš eefahla, atradams ūandwifūchu ūalas un ap-ūrauladams deenwidu ūebus ūuhru un ūehringa ūuhru. Tam ūf pehdam pafat ūpaneeūchi nometās ūalifornijā un ūrantschi pa ūūehreem lohgeem eewrēht ūadagafarā. ūustralija ūof eiropeefūa eefū ūotani-ūajas nodihnot ūofu koloniju 1788. g. ūpaneeūchi, ūreewi, ūrantschi, ūenki un angli naigi rihūojās ūeelas ūuhēas deenwidus un ūeemefos, it ūpāūchi ūehringa ūuhra un gae ūolumbijās ūehwū. ūelēnūis 1792. gada pirtmais ūeet ūūehūeram ūaur Seemef-Amerikā. Angli pehta ūigeras eelaju un eewem ūasmaniju, ūellingtons paplāūchina peederumus ūndijā. ūreewi eewem ūalūūu un ūeorgiju, ūa-ūoleens ūegipt un ūiriju ūihdū ūaifā, ūenki ūarūeūu ūalas. Weū atuhdas, ūpehrens ūf ūpehreneem.

ūapoleona ūari ūiropai wārs nēahwa ūf aūreem eih-ūotees. ūuhjās gan ūf wifam ūuhram, bei eiropeefchi pret eiropeefcheem. ūri peh; ūapoleona gahūchanaš ūiropa wates nēwāreja til aūri atūehgtees, tifa ūreewija gahja ūf ūau-ūafiju un ūuhma peereūchus atpafat ūf ūageūanās. ūri aif-ūeūchana ūf Amerikā driūū peenehmās. 1830. gada eiropeefchi eewehma ūūūitru un tuhlin kolonijēja. ūfrifās otra gālā buhri pāhreeū pah ūranschās ūpi un ūūlāhta tur ūiropas ūulturu. ūenki pāhreeū pah ūrantschi un driūū peh; tam ari pah ūrantschi ūpi. ūihdū tam kolonijas bija tifa waras un tirdneezibas ūihme, bet nu jau ūahū domat, ūur dshimenes leekem eedūhwotajem ūagahdat druwās un plawās. Te wehl ūaewehro, ta ūaur wāfai atwēglotā un pāchtrinātā ūaifūme nēmaū nēbija til ūwariga, leelā ūaigachana notifa bei twāfoweeem un bei dshūeeteem. Tā ūas bija ūūūitru un ūranschā, pee grūhtajem ūenki ūeūojumeem ūf ūinūchu ūal-ūeem un ūihdū ūlufajai ūuhrai, apūabri ūorna rogam ūf ūaliforniju brauzā ar būru ūugeem, ūahjam ūroja pa ūustra-ūiju ūetu meūeūor un ūf ūibiriju gahja bei twāfoweeem un bei dshūeeteem. Naw jau nolēhams, ta twāfū weijina kolonijefchānu, bet leelafos un ūwarigafos darbus padarija bei wina. ūpmechram tapat tā pe pirkchanas. ūeweens pāh-ūigis ūilweūū nepirūš, ūo winaam nēwajaga un ja ūas ari buhtu nēfin ūil lehts. ūapat ari nēweens nēees pahri ūuhrai par koloniju taphē ween, ta dshūūetu un twāfoweeem maūa ir eewehrojami lehta. ūalweene ūehlonš, bei politifcheem un religifcheem eewefcheem, bei ūugenotu, puritanu un ūchidju pā-ūdshchanaš ūf ūafar-ūiropas, 1832. un 1848. g. rewoluzijas ūahjijā, antiūemitiūam no 1882. g. austrumos — bija ar-ūween ūaimneezibas apūahūūi. ūa mahjās ūahjās labi, nē-

wēens negahja ūrojam; bei ja ūūahja ūpādi, tad aifgahjeju nēaturēja nēlahda aughūa pāūafcheeru maifa, ūas tā balūis wehrgs pahrdewās ūf 5—8 gadeem. ūehūās maūas ūelas ir pa leelafai dafai tifat ūas, ta aifgahjeūš, ūweūchūmā laimi nēatradis, brauz atpafat ūf dshimteni, tā to dara italeefchu un angli ūrahdneeli. ūof dāudf nahja atpafat no ūargentinas un ūraūilijas (83,000 italeefchu weenā gadā ween), no ūi-ūirijās, Amerikas, Deenwid-ūfrifās un ūustralijas. Tā ūa ūf Amerikā ūahla eet arween maūat, tad ūūūa ari pāūa-ūcheeru wedamā maūa un bei tam Amerikā ūūnahja ūrife. ūr to tad ari peerahdits, ta ūūetofchana ūof maū atūariga no pāūafcheeru wedamās maūas. Weū ūapeh; tad ūuūiba tā peenemās 1830. gadā — to pāūajit, mums, ūas ūahwam ūchm laifam til tuwu, gandriūū nēmaū naw eefpehjamš. ūads ūrifa un weenu pāudūū wehlā agrafās ūrife ūraūijā un ūafar-ūiropā, bei ūchāubam, dāudf pe tam dārtjuūchās, bei agrafus gadu ūūtemus ūemweeteem naw ūahjēš labāfi. Un grūhtams ir ari ūahds relatifs ūajehgums: pāwalcotās wajahdības un ūūūitiba to tura par trūhtumu, ūo agraf ūū-ūatūija par panefamū. Weū tomēh pehdeūš 70 gados ūawi 20 miūioni ūilweūū atūahjufchi ūawu tehwiu, doūamees ūf ūahleem ūweūchūmeem, un to ūilweūū weūūure wehl nēbija peeredeūeūe. ūo ūihdūūu tai pāūchā laifmetā redūam tifa pe eewefcheem, ūuri bareem dobas ūf ūaliforniju, ūiktiriju, ūustraliju, ūamuru, ūafar-ūndiju, Deenwidu- un ūidus-ūfrifu; bet tomēh wifū ūineefchu aifgahjeju ūaifš, no ūu-ūeem pufe atūal atgreesufchees atpafat, laifam gan nēneegūees pahri par 7—8 miūioneem.

ūineefchu aifgahjeju ūraume ūefoja eiropeefchu pehdam un eemitiūajās tur, ūur ūweūūa rofa ūihdumš ūihdama wineem bija ūagahdajufe gāifu un gāifu. ūameh jiteem eegahjeem nēmaū nēweizās. ūpija ūaūū ūinu wifmas at-ūehra tirdneezibā. ūranzija nometās ūontinā un ūanamā, panehma ari ūahiti ūalas. Anglija diwinaja ūongūongu un peeweenoja Seemef-ūorneu, diwinaja ūingapurū un pāmaūam panehma ūalafas wirūaifchus ūawā apūardūibā un ūeldama ūdenu mehūinaja ūūlatitees Deenwid-ūrahijā un ūerūijas ūuhās ūihj; ta ari galigi eelawoja ūndiju un dabuja ūawos nagos ūeūas-ūirnu. ūegipt un ūirijā ūrahjams pāūchā atūahpās pret ūranscheem un angteem. Amerikā ūenki eela-ūoja ūaliforniju, ūur driūū ween tad ūapluhda eegahjeji un peh; tam ūinūchu ūalnos. ūeūdeūmitos gados ūandis ūahla doūees ūf ūustraliju. ūaun-ūelānde greefch ūf ūewi wehribu un ūandwifūchu ūalas nahū miūonaru rotās. Amerikāni peefpeefch ūapanus ūawus wāhrtus atdarit reetumeeteem. Driūū peh; tam Seemef-ūandūurija peekriht ūreewijai un wina ūahū wirūitees ūurūeūanā; ari ūaūafijā un ūrmenijā

buhtu Kreewijai nodroschinata un ka Sewastopolos apheg-
 rešchana newartu wairs atfabrtotees. — Gluſki tabdos pat
 ruhpes, i. t. nodroschinata iſeja uſ leelo Kluso jubru ſpeeſch
 Kreewiju ruhpetees par netrauzetu ſaifſimi zaur Mandſchuriju
 un par to, ka Koreja nenabtu jabanu rokās, jo tad tee wa-
 retu dſelſjektu iſpoſiti, muſhu oſtas pſſebtas Wladimostofa
 un Port-Arturu pilnigi no Kreewijas atgreet un beſ tam ari
 ſtipri trauzet preſchu ſubtiſchānu zaur Kreewiju no Bakar-
 Eiropas uſ tabſajeem Aſijas auſtrumeeem. Wet ar to wehl
 nepeteef: tā ka Suezja kanalis nu reiſ angtu rokās, kara
 laiſa war tapt pilnigi noſlehgts un meera laiſa nem no lu-
 geem miſſigns meſlus par zaurbrauſſchānu (leele twaifoni
 maſſā 10—12 tuhfſtoſchu rubtu), tad Kreewija it dabigi
 zenſchās pehz taiſnas iſejas uſ Berſijas jubras libi, uſ
 lareeni waretu buhwet dſelſjektu iſ Wibus-Aſijas waj ſkaut-
 ſijas un tabdejadi labdet Indijai, Kinai un Auſtraliĵai no-
 domatās prezes tur tugos. — Eā tad 200 gadus pehz tam,
 tur Peteris Keelais dibinaja Peterburgu, pee Baltijas jubras
 kraſta, jeb tā wiſch teĵa — „iſjirta logu uſ Eiropas puſi“,
 tagad nu Kreewija nabtuſe til tablu, ka ta grib kertees pee
 „loga iſjirtchānas“ uſ deenwidus ſemes lodes puſi, pee ſiltas,
 nelad neaiſſaſtoſchās jubras. — Eā ka leelalais pretinees
 ſchāpdam Kreewijas nodomam Anglija, tura baidas, ka ta
 nepasaude Berſijā ſawu libdſchinejo tirgu, las libd ar dſel-
 ſjeka buhwē zaur Berſiju waretu pahreer kreewu ruhpnecu
 rokās, tad ta ir ari ſchi Kreewijas nodoma leelala pretineeje,
 bet tā ka nu tagad wiſas paſchās pretrunam maſ ſwara, tad
 kreewu laiftraſti iſſaſas, ka ſchis aumirklis eſot wiſnoderi-
 galais, lai Kreewija ſawu nodomu iſpilditu. — Kreewu kara
 ſugis Koweitā pee Berſijas jubras libiſchā, ka leelas, buhs
 ſchi nolubta iſpildichānas preſchētejis.

Luhf ſchābi uſdewumi Kreewijai leelas politikas lauka.
 Ne maſat ſwarigi uſdewumi tai eelſchējā dſhwē. Zarauga
 ka nebuht darit, lai nowehrſtu neratſchās, turaš pehdejos
 gados paſlahwigi Wibus-Kreewijas gubernaš atfabrtotojas
 un noweduſchās tur ſemlopus gluſchi waj pee nabagu ſpeela.
 ſchāi nolubtā ezelto, ka ſinams, pee ſinantiſchu miniſtrijas
 ſewiſchla komiſija. Ereſchais uſdewums, las wehl naw galigi
 iſſchērtis, ir augſtloſu un wiſejo ſtolu reforma, jo zilweſ,
 ka ſinams, neſiſhwō no maiſes ween un jo wairat un jo
 wiſpuſgaki labda tauta garigi attihſito, jo labai laſs prot
 ſawu dſhwō eelabrot. jo ſtipraka ir ari pate walſis. — No
 ſchis nowehlman ſawat dabrgajai tehwiĵat — un libd ar to
 ari paſchi ſew — ſemes ka eelſchēne tā ahreē.

Uplubtoſim tagad muſhu tuwatās ſaiminees Mah-
 jijas aſtrejo un eelſchējo politiku.

Wahjijā walda dri roſga un ſtrauja dſhwē, waretu
 pat teit — jibnas! Lauzeneeki, ſewiſchli leelgrunteeki grib
 wiſada ſiā pazelt labibas jenas, lai tee labai tiſtu zauri,
 beſ fabritanti un fabriku ſtrahdneeki tam ſtingri pretojas, jo
 Wahjijā jau tā tā māiſe dabrga, bet pehz augto muiſu
 uſliſchānas poliſs wehl dabrga. Un ne til maiſe ween, bet
 ari gata. — Wehl weſelu gadu tur jibniſees muittas likumu
 dehl. — Ne maſat ſewelu dara Wahjijas walſneſtreem ari
 abreja politika, jo Italiĵa, las bija libd ſchim uſtiĵiga treſ-
 ſabeedribas lozette, pehdejā laiſā ſaſuſe palikt it wehſa.
 Winas weetā nu Wahjija melē jitu draugu un domajas to
 buht atradufe Angliĵa. Itai konfurenje ſarp Angliĵas un
 Wahjijas ruhpnēzibu, ſirdſnēzibu un koloniju zenteeneem
 tapuſe pehdejā laiſā til leela, ka no ſchābbas jaunās beedre-
 nes nopeemā drihdi neta laba newarēs ſagaidit. — Muittas
 likumi Wahjiju ſanaidojuſchi tā druſu ari ar Auſtriju, iſfai
 ta nu gan no triſſabeedribas, wejam ſeiſaram Franziĵm Jo-
 ſefam dſiſhwōjot, neiſſabſees, lai gan tas it labi ſin, ka Wah-

jijas atklāti neiſteitais ſapnis ir tas — peeweenot labdā
 jaukā brihdi tos 10 miſjonus wahju, las dſhwō Auſtrijā,
 pee ſewis un jelt tā ſauktu Keel-Wahjiju, tura wiſtkos no
 Baltijas libd Adrijas jubrai. Deenas tas raſi ari notiks.
 — Beſ tam Wahjijas walbiba peepſeſta mellet tirgus ſawu
 ruhpnecu raſchojumeem, tabehi ta ari metas uſ Maſ-Aſiju
 un buhwēs tur dſelſjektu no Wibus- libd Berſijas jubrai, lai
 waretu zaur to dabuht ſew labdus 15 miſjonus pirzeju, jo
 tagad tur, jeku truhluma dehl ſaudis pahritā beſ eiropēſchu
 raſchojumeem. — Ar Deenwidus-Amerikas maſo brihwwalſti
 Wenefuelu, Wahjijai, ka zeen. laſtaji ſin, iſchluſes ſa-
 burſchānas wahju pawalſtneeku kapitāla neatmaſſchānas dehl.

Netruhſi ſawu rubju un raſchu ari Franziĵai.
 Walſis eenehmumi tur pehdejā laiſā ſtipri maſiaajuſchēs un
 ſinantiſchu miniſtris neſin tā tos pawairot. Eeſchſwotaju ſtaits
 tā neaug tā neaug un libd ar to ſlibd pamajam uſ leju
 walſis ſpehs un ſwars abreja politikā, jo wiſi jiti ſaimini
 top weenmehe leelati un leelati. (Wahjijā peemebram tagad
 56 miſ. eelſchſwotaju un Franziĵai jau lahdi 20 gabi, ka
 tiſat 38 miſtoni.) Etagadejā miniſtrija tur iſdarjuſe tibri
 waj brihnumu: ta noturejuſes 2 1/2 gadus amata, ſamehr
 zaurmebrā pehdejos 30 gadus miniſtrijas tur mainiſās iſ pa
 6 mehneſcheem, daſchās ſrita pat pehz 10 deenam, jo ſatram
 tautas weeneemam tal gribejās nabt reiſ pee miniſtra amata
 goda un waras. — Ahreĵā politikā Franziĵai ſekmejas it labi:
 drauſſiba ar Kreewiju tā wehl neſen apſtrinata zaur ne-
 ſenejo Augſto Weeſu zemſchānos, labo ſaifſimi ar Italiĵu
 nupat apſezinajis tureenes abreleu miniſtris Prinetti un ari
 ar Spaniju ta it labi ſateef. — No wehl neiſpilditjuſchēmees
 poliſtiſkeem ſapneem atleek angtu iſdſchichāna iſ Egiptes un
 Eſpaſs-Lotringijas atpaka dabuſchāna. Ead winoi buhtu tā
 ſatof wiſe, las pee wiſas meera wajadſigs. Aumirklis tur
 no eelſchējas poliſtikas ſautajumeem ceentem wirmo weetu ſtrahd-
 neeku wezuma nodroschināſchāna zaur penſiju, turaš iſſpre-
 ſchāna deemschēhl netaſ neweiſas, tā ka newar ſinat, ka b
 ſchis likums nabſ ſpehlā. (Zurpmat beigas.)

**Muſhu pahritikas beedribu gausās
 attihſibas cemēli un wimu nowehrſchāna.**

(G. Wulfa preeſchſchſijums Baltijas pahritikas beedribu
 delegatu ſapulhē, Riga, 18. oktobri 1901. g.)

(Zurpinajums.)

Kā uſ tabiſtu cemēli, labehi muſhu pahrit. beedribas
 til gauſ attihſtas, es waretu norahdit uſ kontroles jeb
 rewijijas truhlumu winās. Katrs beedribas ſtatuts gan
 ſtaidri noſata, ka preeſch beedribas darbības pahraudſības
 iſ beedru widus iſwehlamas daſchās perſonas, las teef ari
 darits, bet par noiſchēloſchānu jaſata, ka ſchābi ſauttee
 rewidenti waj rewijijas komiſijas paſahw gan til waitaf
 wahdra pehz; winām naw nelahdas iſlas noſhmes, weenam
 labrtam tabehi, ka ſchis ſwarigais uſdewums nereti teef
 uſiſjēts perſonam, tur — preeſch tam naw peeteoſchu
 ſinaſchānu un otrām labrtam, ja tas ari buhtu, tad ſingreer
 noſajijumeem un aifrahdiĵumeem truhſtot, ka ſchādu rewijiju
 pahritikas beedribās iſdarit, ari tabdas perſonas drihſ ween
 paleef weenaldſigas un eedomajas, ka ar to, ja pahris reiſas
 gada peedatās pee preſchu uſneemschānas weifalā un
 grabmatas ſalidſtina ar dokumenteem — jau wiſa rewijija
 pahritikas beedribās pareiſi iſdarita. — Dabſtreiſ laiftraſtos
 laſam, wiſwairaf ſebruara un marta mehneſchos, tad beedribas
 mehſt apſtrinat pag. gada darbības pahrtatus, ka rewidenti

ſapulzet ſinajuſchi, ka wiſu atradufchi labafajā labrtībā. Ja,
 bet to tad wint til labu tur atradufchi? — tas, luhf,
 paleef neiſteitš; wini ir lepi, ja war ſinot, ka weifala
 wadonim pee 40—60 tuhfſtoſchu rubtu apgroſijuma gabā ir
 bijis eeſpehijams dot beedribai knapi 7—8 vřz. brutto pelnas.
 Ja nu winas, ſchos rewidentus jautā, ka tad tee iſhſi mehſt
 riſlotees pee preſchu uſneemschānas weifalā, tee daſchreif it
 weenteefgi atbild: nu, peerakſtam to, ko weifala wadons
 lomiji ſauz preeſchā un wehlof ſaſſaitam un aprehinam;
 atgadas jau nu gan reiſem ir tas, ka labda tuſſchā ſilku
 muza teef eeſſaitita pilnā ſſaitā, tur tad nu wiſu til ſmalſi
 war peerakſtit. Ja nu tabiſt praſam, waj tad juhs paſchi
 ari pahreleĵinatees par tās leetas iſho wehrtibu, turu juhs
 peerakſteet? Ja, tas mums naw eeſpehijams, wini atbild,
 mehſ neſam ſpezialiſti, preeſch tam jau ir weifala wadons.
 Kahdu uſtiĵibu gan tabdai rewijijai war peeſchērt? Labi
 wehl, ja beedriba turaš pee tās ſiſtemas, aprehinat prezes
 pee uſneemschānas par pahrdoschānas jenam, un ja ſchis
 noliktās pahrdoschānas jenas top turpat uſ eenahluſchēem
 neſiteem, waj ari tur ſitur atſibmetaš, tapehz ari pehz
 eeſpehjas pee wiſam prejem peeliktas, bet ja tas naw tiſis
 un neteel darits, tad ir loti grubti un gandrīhſ pat ne-
 eeſpehijami preſchu iſho wehrtibu iſſinat, jo patš par ſewi
 protams, ka weifala wadons zentifees uſdot prezes pehz
 eeſpehjas par augſtalu wehrtibu aif ta eemeſla, lai tam
 buhtu eeſpehijams ſegit iſtruhlumu, jo gada laiſa ar ta ſinu
 prezes ir tiſuſchās iſdotas iſ weifala, par turām nauda laſe
 naw eegahjuſe. Ka tas tā mehſt reiſem gan notift, par to
 es waretu peewēſt kahdu peemebru iſ beedribu dſhwēs. Kahdā
 beedribā, pehz trihs mehneſchu ilgas darbības tifa iſdarita
 peepſchā rewijija. Ar weifala wadona peerſchānu prezes
 tifa ſſaititas no diwām weetam, lai buhtu eeſpehijams tiſt
 drihſaf galā. — Inahlumš bij tas, ka weifala wadona
 aprehina grabmatā iſrahdiĵas iſtruhlumu pahri par
 300 rubleem, turaš uſ laiftraſta pamata tam nahjās beedribai
 attihſinat. Manidams, ka leeta naw wairs droſchā, wiſch
 luhſa walbi iſdarit wehl reiſ preſchu uſneemschānu, jo eſot
 uſgahjis, ka daſchās prezes, apmehram pahris deſmits rubtu
 wehrtibā, neſot tiſuſchās pawoſim ſaraktā uſneemas un tā
 warbuht eſot wehl daudš las tiſis iſlaifš. Wina jeltā
 eeruna tifa eemehrota. Taini pehz mehneſchā laiſa tifa
 ſarikhota otrreifeja preſchu uſneemschāna weifalā. Kaut gan
 bij tam peeteitš, lai peeleef pehz eeſpehjas pee wiſam prejem
 wimu pahrdoschānas jenas, bet prezes peerakſtot iſrahdiĵas, ka
 ſchis aifrahdiĵums nebij tiſis eemehrotš, pat pee daſcham
 prejem, tur mehneſt atpaka atradas pahrdoschānas jenas
 wehl no agrakeem laiſeem, tās tagad wairs nebij eeraugamaš.
 War gan eedomatees, jif tas laiſa un darba neaiſnem
 gandrīhſ lafra preeſch-ymeta dehl raknatees palaf pa rehlineem
 libd to uſmekle, ja negrih tiĵet lomiju wahrdēem un turſlaht
 ja weifalā atradas prezes par 10 un wairaf tuhfſtoſch
 rubleem. Uſ iſſajiteem pahmetumeem, labehi gan tas
 neturas pee agraf eemeſtā zenu rahditaja, wajadſības ga-
 dijums, jenam mainotees, winā to waretu ari atſihmet,
 wiſch it weenlabreſchi atbildējis, ka ta eſot pawijam ne-
 eeſpehijama leeta til pſaſchā weifalā pehz ſaut labda jenu
 rahditaja riſkotees pee pahrdoschānas. Bijš ſtaidri
 iſmanams, ka tas wiſeem ſpeheem nopuſlejees preſchu
 wehrtibu ſabſht jif ween eeſpehijams augſtu, las tam
 brangi ari iſdewās. Uſ lafra neeſa pa ſapeitai
 ween til wairaf uſreſhſinot iſlaifa jau kreetnu ſumu.
 Panahlumš bij tas, ka pehz otrreif iſdaritas rewijijas wina
 aprehina grabmata newrahdiĵa wairs nelahda iſtruhluma,
 bet pat wehl kahdu attikumū, labdam, eemehroĵot, ka preeſch

kreewem brangi weijas. Turĵijā eiropēſchi eeguhſt ſew
 ſahwotli; greeki, lewanteſchi un ſlahwi pazelt ſawu galwu.
 Septindeſmitos gados Wibus-Aſrija atwebras eiropēſchēem;
 Kimberleju eeguhſt angli. Sanſibara un wehl ſwabadas Klufas
 jubras ſaſas padodas eiropēſchēem. Angli eeneem ſipru un
 Egipti un Aſriſas maſafas dafas.

Ar 1884. gadu eefahſit it ka jauns laifmets, Wahjijai
 peedaleetes pee kolonialās ſuſības. Pamatō zaur to nelas
 neteel groſtis, bet ſuſtiba gan paabrtinata. Tas patš gabš
 wehl eewehrojamš zaur to, ka Franziĵa Tonſinas dehl teef
 eeſihta karā ar Kinu, Kreewijo eet Wibus-Aſijā uſ preeſchu,
 Angliĵa pee Augſto-Niſas atfabhjas pret mahdiĵu, ſamehr
 Berſchuanā tā eeguhſt eewehrojamus labumus. Lai gan Kap-
 ſeme, buhri un Wahjija pretojas Angliĵai, tad tomehr wina,
 eeguhdama Berſchuanu, nekahwa ſanabht kopā buhru un
 wahju robeſcham Deenwid-Aſriā. ſchāi gadijuma angli
 peemahniĵa wejo Biſmarku, turſch wineem aifſahja ari Lu-
 zitiĵas libi. Wehl jo neſaprotamata Biſmarka peelaſchchānas,
 ka Gordonš ap to laiſu krita un Angliĵat draudeja Aſgani-
 ſianas dehl iſjeltees laeſch ar Kreewiju. Bet wiſmaĵ zaur
 Kongowalſis dibināſchānu angteem tiſis aifſproſtois ſeſch zaur
 Wibus-Aſriju.

Peē Aſriſas iſdaliſchānas jo gairai redſamš, labda no-
 ſihme ir konfurenje: 15 gadu laiſā Aſrija bija iſdalita. Ari
 tur gahja wiſe deefgan noigi, tur tumumā nebija nelahdu
 ſahznēſchu. 30 gados Kreewija peeweenoja Turkeſtanu un
 ſawu mehſti apſinadamaš wina wiſſijas uſ Kamiru. Ari
 angli aif tam pawirſija ſawas robeſchās tabiſt pret ſeeme-
 teem libd Maſtrana. Aif-Indijā franſchi un angli peefa-
 winajas ſemes gabalus un welelas walſis. Un Kina 4 gadu
 laiſā beſ atliktuma teoretifti tifa iſdalita ſarp eiropēſchēem
 intereſchu ſſetās.

Pehdigi eiropēſchu koloniſojija iſſteebufes ari uſ atab-
 lateem ſeemeſteem. Sibiriĵas leelas upes Dbe, Jeniſeja, Lena
 teef atwehtas tugoschānai un gas wimu peerakſteem ſaht pa-
 rahditees druwas. ſautiſkā julija mehneſi wehl uſnahſ pat
 39° C. leel ſarſtums, tā ka labiba tur daſchreif war nogata-
 wotes un pa lenu brauſa waiſoni. Ihdſigi attihſtas ari
 ſeniſejas niĵa un Murmanes peerkaſte. Kanadā ſemneeku
 mahjas arween jo wairaf tuwojas polarajam rinkim un no-
 lemti un pa leelai dakai jau ari iſweſti galā dſelſjeti, tuzi
 ſaweenos Sudjonas libi ar Aſiniboju, Seemet-Wafaru teri-
 toriju ar Kolumbiju. Wiſwairaf lauſchu ſapludbis Aſkaſā,
 tur atroſis ſeſts, bet wehl newar ſinat, waj tur nodibināſees
 paſahwigas noimetes.

Wēdſot wehl japeemin Deenwid-Amerika, tura jaunatā
 laiſā eewehrojamā pazehluſes. Italeeſchi, wahzeēſchi, angli,
 poli, kreewi, baſki, franſchi, ſweedri un norwegi teeleem da-

reem dewuſchēs uſ Deenwid-Ameriku; it iſpaſchi Argentīnā
 un Braſilijā eewehrojamā peeaudſis eelſchſwotaju ſtaits. Iſd-
 janu nowadi aĵim redſot ſarabht, bet Braſilijā wini tomehr
 wehl eeneem 5—6 reiſ pſaſchalu ſemes gabalu neta balſati.
 Pahchos deenwidos, Patagoniĵas wideenā ari ſaht baltee no-
 meſtees un Faltlandu ſaſas padarit eeneſigas. Auſtraliĵa gan
 ari ſcho to eeguwuſe, bet ari ſaudējuſe — peem. Auſtraliſas
 ſozialiſtu kolonija Paragwajā — tā ka apſlahktu tur neto naw
 groſijujees, nedš ari peepildifees ſajuſſminat auſtraleeſchu
 paregojumš, ka 1930. g. Auſtraliĵā buhſchot 50 miſtoni
 eelſchſwotaju. Bet wiſmaĵ Zaan-Selānde uſplauſt, ſaut gon
 tā biĵa ſapahrjeēſch zaur paſchās wainu uſnahluſchās ſinan-
 ſchu ſeſes. Ari Zaan-Gwineja it brangi attihſtas.

Aifſatibamees atpaka uſ pehdejem 60 waj 70 gadeem,
 eiropēſchi ar ſaweeem panahlumeeem war buht pilnigi meera.
 Puſpaſaui wini peekoloniſejuſchi un 1/2, no otras puſes
 eekorojuſchi. Bet tomehr netruhſti elementu, ſari newaretu
 apdraudet ſcho eiropēſchu weenwaldibu. Japāni kulturā jau
 gandrīhſ ſaſneeguſchi reetumneeku un ſineeſchu wara nebuht
 naw ſalaufa, tā wehl war ſaht jo biſſama. Beſ tam ari
 iſlams newar buht nelahds draugs reetumneeku kulturai un
 ſullans arween zenſchās mubameboneem atgahdinat, ka wiſch
 ir iſlama galwa un atbališ. Reetumneekem tad arween
 neko naw weizees, tad wini ſawā ſarap aplarajuſchēs.
 Tagad nu gan iſfai angli grib nomahſti buhrus (aif. l kul-
 turas un iſwiſſiſajias wahrdā), bet loti ſaſchādas, waj
 reetumneeku leeti atlehts jeb maſafais labums no tam, tad
 angli buhrus pagalam noeiĵs. Angtu wara jau tagad
 ſtipri wahjinata wiſas malās un buhrus nowēzot ta ſawu
 agrato palahpi deē! waj jel tad wairs ſaſneegš.

S i h k u m i.

„Sawada paraſcha“ „S—s“ iĵs „Baltijas
 Wehſineſi“ iaro pret to, ka latweeſchu raſſineeki „dahwajot“
 ziteem ſawus raſchojumus. Pee ſitam tautam jau tas
 warot buht labi un tā peeklahtees, jo tur eſot daudš tabdu
 „a uĵki ſahwofſchu perſonu“, ſam war dahwat. „Rums,
 Latweeſchēem, naw daudš tabdu tabdu wiſru“, lai gan ſahdi
 rett tomehr eſot. Wet waj latw. raſſineeki teem dahwā?
 Neta! Zurpreim „literariſti dahwinajumi jau nahſ —
 Wiſja ſim un ziteem tam libdſigeem“!! To „S—s“ ne-
 war pazeēſt! Wiſulis netaš „nebrihſtetu peenemt ſchāhdus
 dahwinajumus!“ Un nu lai glahbtu latw. tautu no jaunā
 ſaunuma, „S—s“ iſleeto wiſu ſawu aſpahrtibu, proti nem
 daſchneſchānas dſejneekuš, ſureem ne prahtā wehl naw
 nahjās dahwinat laur to ne „S—s“ iĵam, ne ſitam ſam,
 dſejneekuš un raſſineekuš, tā: ſeltmati, ſalſiju, ſirneekuš

Soſiju, Alurateru, Wagonu Jahni u. i. t. un noſlabda toš
 raibā rindā. Tabiſt aſpahrtiba ſinams neſneebjas! Wet raſſi-
 neeki, domajams, ſitadi nu netiks no „S—s“ n e p e l n i t e e m
 a i i ſ ſ a h r u m e e m walā, ſamehr nebuhs uſimanejuſchi
 wina iſho ſirdš wehſchchānos un ari winam iſrahdiĵuſchi
 labdu labrtoto dahwanu. Jo wiſch, las pahr raſſineeku
 eeraſcham teefu tur, ir lafra ſiā „angli ſlahwofſchā
 perſona!“ Warbuht ka dabrgo teefneſi apmeertinas ſetoſchš
 dahwinajums:

DELIRIUM.
 Dahwats zeen. „S—s“ iĵam. lai ſarabhtu
 Weid: „Wafar es ſew rebeju.“
 Springet, ſinget, plahſtitees —
 Ta ir mana daba;
 Man aif ſlahpēm nobeiĵtees,
 Ja man truhktu ſchnaba.
 Eſmu krogu rewidents —
 Wiſhur nabſis baſtu;
 Leelaf „liſei“ referents —
 Raibās leetas raſtu.
 (Wafar, — tad ta ſadewu
 ſelneereem es bahrgi:
 Wehrmandahriſā maniju —
 ſchnabſ — maſi, dahrgi!..)
 Tagad rinda raſſineekem:
 Teem ir mode ſliſta;
 Lai toj wiſreem prahtigeem
 ſeeta preeſchā liſta:
 Pantus wini ſaraktot
 Gorus, jautus, daitus;
 Zits toš ſitam dahwajot
 Tā ka nehguš, gailus...
 Ai, kur wini „ſawadi“
 Tagad poliſuſchi!
 Waj tad muſhu raſſineeki
 Mani peemirjuſchi?
 Ja tee manim dahwatu
 Kaut til weenu ſchnabi,
 Tad par wineem raſſitu
 Referatu labi...
 Springet, ſinget, plahſtitees
 Ta ir mana daba;
 Un ja waru peedſetees
 Tad mon dſihwe laba!
 Bagonu Jahniš.

iffweh-ſchānas un eefchubſchānas top dotās 1 1/2 proz. no apgroſſuma ſumas, arī waja dſigs buht. Šchis gabijums pabr-leezina gan, zīt nepezeefſchamī waja dſigs ir zenu rahditājs pabrīlas beedribās. Ja zenas uſ daſchām prezem arī mainās, tad grahmatwedim weegli eefpehjam, tās pabrīlabot; pee rewiffjas ſchabds zenu rahditājs ir no toti leela ſwara: ſchaubigos gabijumos naw latru reif jakeras pee pretſchu rehlineem. Bolderajas pabrīlas beedribas walde gabjuſe wehl ſoli tablat, ta beſ zenu rahditaja grahmatwedim leel weft wehl ihpaſchu grahmatu, fur alfabetiſtā labrtā eerakſtītas weefas weifalā atrodofchās prejes; pee pretſchu noſaukuma peerakſtīta laht eepirfuma un pabrdoſchānas zena un ſem ſchim zenam eenahluſcho pretſchu rehline numurs. Tiltibdi zena mainās, grahmatwedis pabrīlata zenas no jauna un parakſta apakſchā jaunā eenahluſchā rehline numuru; nelas newar buht weegli, tā waja dſibas gabijumos tahdu rehline uſmeklet, lai pabrleezinātos, tahda pabrdoſchānas zena tituſe nolikta prejei weifalā eenahlot. Schabdu rihzibu uſ to ſiltato waretu eewehlet wifam pabrīlas beedribam.

Tablat rewiffjas komiffjam, waj rewidentu fungeem buhtu eewehlamis peegreest wehribu arī tam gabijumam, tā weifala wadons rihzijas pee ſabojatu pretſchu norakſtīschānas. Zīt es ſinu, tad daſchās beedribas tam nepeegreest nelabdas wehribas; wifsch peh; patifschānas ſawā grahmatā par ſabojatām prezem war norakſtīt labdu ſumu tam til patihl (to tas arī labprahd dara); — bet te nu buhtu waja dſigs pabr-leezinatees par ſabojatās prejes wehribu, un tahda norakſtīschāna til waretu notikt ar waldes lojefku ſinu, par to tahdos gabijumos buhtu ſaſtahdams ſewifſchſ protokols.

Tapat buhtu rewiffjas komiffjam eewehlamis ar ſewifſchu uſmanibu latru reif zauri ſtatit no weifala wadona weſto tirdſneezības iſdewumu grahmatu, arī tur reifem mehdi ſhephteſ iſtī neſamehtrigi iſdewumi.

Lai rewidentem dotu eefpehju tuwaki eepafihtees ar waldes rihzibu, tad buhtu ſoli eewehlamis, ta wini beſchaki iſdaritu ſawas rewiffjas. Zīt man ſinams un zīt es ſpehju eedomatees, tad pa leelatai dala wifās beedribās rewidenti uſſkata ſawu uſdewumu par apſinigi iſpilditu, ja uſ waldes uſaizinajumu pabrīs reifēs gada peedalaſ pee pretſchu ſtatiſchānas un grahmatu ſalidibinaſchānas. Rahda gan ſeetiſchka noſhime war buht tahdai rewiffjai, fur rewidentu lungi gada galā ar leelato ſtubu ſeifdi ſalidibinat wifus dokumentus ar grahmatam, daſchi rehline teel pawirſchi apſtatit un daſchi newalas deht pat pawifam neteel iſlatit, furus pamatigi zauri ſtatot droſchi ween buhtu to peefhmet. Zitatī tas buhtu, ja rewidenti latru mehneſ reif eefatitōs waldes darbiba. To waretu iſdarit tahdā ſabrtiba (tas agrat minetās iſtūrfūzjās arī eewehloti): weens no rewidentem, furam ſchis darbs teel uſdotš, ſepā ar waldi waretu iſdarit ſaſes rewiffju par pagahjuſchu mehneſ latru nahloſcha mehneſcha pirmajā waldes ſehde, furai buhtu janoteel laulu beedribās, fur walde ſapufjeſas retaki, ne wehlat par nahloſcha mehneſcha beſmito deenu, bet pilſhebas beedribās — ne wehlat par 5. deenu. Schinī ſehde tad beedribas mantas ſinatajam (ſaſeerim) buhtu jalaſchada ſaraktis par laſe atradofchos naidu, wina glabſchānā uſſizeetam wehribis papireem, pee tam walde un rewidentis peh; ſchabda ſaſeera ſaraktis pabrīlata ſkaidro naidu laſe un tapat arī wehribis papirus, peh; kom no ſaſeera preeſchā ſeltem dokumentem teel iſwiltis eenah- kumu un iſdewumu rehline par mehneſcha pirmajām deenam lihdi rewiffjas notifschānai, un uſ ſchi aprehline pamata tad iſwebam, zīt leelai ſumai waja dſija atraftees mehneſcha pirmajā deenā laſe un glabſchānā bantā. Par reſultatu ſaſtahdams protokols ar waldes lojefku, rewidenta un tapat arī ſaſeera parakſtem. Schabda no weena waj otra rewidentu latru mehneſ iſdarita ſaſes rewiffja dotu eefpehju rewidentem pamatigai eepafihtees ar waldes rihzibu nu modinatu arī paſchem leelatu intereſi pee beedribas darbības.

(Lurpmaſ beigas.)

No eekſchjemes.

a) Waldibas leetas.

Zaur Wiſaugſtākeem Keifara Majeſtates ukafem pamehletas ſeſofchās deeneſta pabrgrōſibas: Wina Keifariſtā Augſtība Leelknaſs Michails Niko-lajewiſchſ apſſpirinatš par walſſpādomes prezidentu. Par walſſpādomes departa-mentu presidenteem apſſpirinati: ſitumu departamentā — ſlepenpādomeſs Friſchſ, žiwil- un garigā departamentā — Gerardi, walſſis eſonomijas — iſhens ſlepenpādomeſs Solſſis, ruhpneezības, ſinatnu un tirdſ- neezības departamentā — generaladjuſtants Iſchichatſchew. — Neeteſcho nodofku wirſwaldes preeſchneekſ Martowſ ezejts par walſſpādomes lojefku. — Wiſaugſtāke eefſkripti laiti: walſſſekretaram Solſſim, ezejot to grafu labrtā un walſſſekretaram Durnow. — Wiſaugſtāke rakti laiti: ſenatoram Semenowam, apbalwojot to ar Aleksandra Rewiſta ordeni ar brilianteem; ſenatoreem Sineofowam, Andrejewſkam, Jurenewan un Jewrejnowam, apbalwojot tos ar Aleksandra Rewiſta ordeni; walſſpādomes lojefkeem Galtinam-Brakſi un Schamſchinam, apbalwojot ar Wladimira I. ſchiras ordeni; Somijas miniſtram — walſſſekretaram ſon Wehne, apbalwojot ar Aleksandra Rewiſta ordeni ar brilianteem. — Walſſpādomes lojefki Robets, Janowſkiſ un ſenatori ſon Derwiſ un Schidlowſſis paugſtinati par iſteneem ſlepenpādomeeem. — Ezejti: walſſpādomes walſſſekretara weetas iſpilditājs Tegners par ruhpneezības, ſinatnu un tirdſneezības departamenta walſſſ- ſekretara weetas iſpilditāji; walſſpādomes walſſſekretara palihgs barons Dūſterlohe par walſſpādomes walſſſekretara weetas iſpilditāju. — Ar Baltā Ehrgka ordeni apbalwoti: ſlepenpādomeekſ Arſenjewſ, Kalatſchows, grafs Dieſenbauſens, ſenata ſaſajijas departamenta wirſprofurors Slutſchewſſis; ar Wladimira I. ſchiras ordeni: Somijas generalgubernators, generaladjuſtants Bobrikowſ. — Slepenpādomeeela iſchinā paugſtinati: Raſanas mahjās apgabala turators Speſchtowſ; krewu archeologiſtā direktors Konſtantinopolē — Lipenſſis, Keifariſtās ſinatnu Akadēmijas lahrjeſe akademiķi Kamaniſſis un barons Roſens; teſu palatu profurori: Peterburgas — Walſimowitſchſ un Tiſiſas — Walerians J. Klugens. —

Waldneeka labwehliba iſſajita eefſchleetu miniſtra beedram Eiſchſinſtam par uſizhibu un leeterigu darbibu.

Wiſaugſtāki apbalwoti uſ jaunū gadu: Ar Wladimira IV. ſchiras ordeni: Turjewas uniwerſitates profurori Grigorijſ Lewiſkiſ un Wladimirs Iſchichſchſ; Turjewas gimnaſijas direktors Jwanowſ; Turjewas reallſkolas direktors Solowowſ un Peterburgas ſkolotaju inſtituta roldarbu mahjības paſneedeſs Karliſ Zibrulſ; ar Annas II. ſchiras ordeni: Leepajas reallſkolas inſpektors Reffchajewſ; ar Annas III. ſchiras ordeni; Rigaſ poliſtechniſtā inſtituta profurora weetas iſpild. E. J. Berg- manſ; Rigaſ poliſtechn. profurors-adjunktſ Dſimidowſ; Rigaſ Nikolaja I. gimnaſijas ſkolotājs Arweds Petri; Jelgawas gimnaſijas — Smiraginſ; reallſkolu ſkolotāji: Rigaſ pilſhebtas — P. Weſtbergſ, Jelgawas — Kurts Wiſners, Rigaſ Aleksandra — Kuſnezowſ, Leepajas Nikolaja — N. Luſaus, Baltijas ſkolotaju ſeminara ſkolotājs Wſenolods Karpowſ; ar Staniflawa II. ſchiras ordeni: Rigaſ poliſtechniſtā inſtituta profurori: Johans Kochſ, P. Waldens, Fr. Schindlers; Rigaſ pilſhebtas reallſkolas ſkolotājs Karliſ Walters, Leepajas — Fr. Demme un Rigaſ Katrinā II. piſf. ſkolas abriſts Nagurſkiſ; ar Staniflawa III. ſchiras: pilſhebtas ſkolu inſpektori: Tutuma — Pawiſs Ferenz-Solo- lowiſkiſ, Limbaſchu — Grigorijſ Ribalka, pilſhebtas ſkolu ſkolotāji: Arensburgas — Anſchſ Brutans, Walfas — W. Schidlowſkiſ Ehilſewitſchſ. — Teefleetu reſorā: ar Wladimira IV. ſchiras ordeni: Rigaſ-Valmeeras meerteefneſchu ſapufjeſ preeſch- ſehdetājs Nikolajſ Archangelſkiſ; ar Annas II. ſchiras ordeni: eezirſnu meerteefneſchi: Rigaſ 8. eej. — Fr. Sologubſ, Behju-Walfas IV. eej. — Dm. Stupinſ, Tutuma-Taſu I. eej. — N. Jemeljanowſ; Jelgawas- Baufas II. eej. — P. Konradi un Jaunjelgawas- Klufes IV. eej. — Waſiſjs Deyſ; Leepajas apgab- teefas profurors Dm. Kuprejanowſ un Rigaſ apgab- teefas lojefkiſ Karliſ Suſchinkſkiſ; ar Staniflawa II. ſchiras ordeni: Rigaſ apgabalteefas profurora beedrs P. Fedorowſ un Leepajas ſwarigato ſeetu iſmelleſchānas teefneſſs Wew. Bogorodizkiſ; ar Annas II. ſchiras ordeni: Jelgawas apgabalteefas preeſchſehdetaja beedrs Pollowiſkiſ, Turjewas weterinariſtā profurors Kundſinſch; Bernawas gimnaſijas ſkolotāji Breede un Luters; Rigaſ Nikolaja I. gimnaſijas abriſts Kulle; ar Staniflawa III. ſchiras ordeni Baufas pilſhebtas ſkolas ſkolotājs Deewojinſch.

Iſchinos paugſtinati par nopeleem: par iſteneem walſſſpādomeeekem: Rigaſ ap- gabalteefas preeſchſehdetaja beedrs Grigorijſ Koſo- polankſkiſ; Rigaſ apgabala teefas lojefkiſ Andrejs Debedinſkiſ; par kolegiju pādomeeku: Kur- ſemes gubernas waldes pādomeekſ de Wiſs no 30. au- guſta 1901. g.; par kolegiju ſekretaru: Jelgawas apgabalteefas ſekretars Wiſlowiſkiſ; par kolegiju reſiſtratoru: Jelgawas apgabalteefas teefu priſtāms Korwin-Korotkewitſchſ.

Ezejti: Wiſdemes kroma palatas archiwars Rintſ par kroma palatas galda preeſchneeku no 15. dež. 1901. g.; Wezumuiſchās eezirktā (Kurſemē) I. ſchiras meſchlungſ, kole- giju aſeſors Jūrgenſons par wezato reſerwes meſch- lungu.

Pahrzēti deeneſta labā: Rigaſ gubernas rentejaſ rentmeſtera palihgs Jwingmanſ — par rentejaſ ſaſeri; tās paſchās rentejaſ grahmatwedis Jan- lowiſkiſ — par rentmeſtera palihgu un ſaſeera peenahkumu iſpilditājs Kiment — par rentejaſ grahmatwedi, wifš no 28. dež. 1901. g.

Atlaiſis no deeneſta uſ paſcha luhgumu ſlimības deht ſkrundās (Kurſemē) meſcha rojona I. ſchiras meſchlungſ, barons ſon Meerſchēidt- Hülleſemſ un wina weetā ezejts II. ſchiras meſch- lungſ, kolegiju ſekretars Wezowſ no Tiſiſas gubernas.

Atwalinajumu dabujis uſ 2 mehneſcheem: Klufes, aprinka preeſchneekſ, walſſſpādomeekſ barons Grothufſ.

Wiſaugſtāki apbalwoti: ar ſelta medali ar uſrakſtu „par uſizhibu“, Wladimira lentā ap ſaklu neſa- jamu: Rigaſ pilſhebtas ugunſdſehſeju komandas wezalaſs Kuſma Michailowſ.

Ar ſudraba medali ar uſrakſtu „par neapmainotu“ deeneſtu poliſzija, Annas lentā uſ ſkrubim neſajam, Wiſdemes gubernatora iſg uſ jaunū gadu apbalwojis: Rigaſ pilſhebtas poliſzijas gorodowojus: Iſchergatiſu, Swilanu, Bajjuſu, Grinnu, Knaſewu, Wuzanu, Warwarinu, Nore- nowiſchu, Litwinuſu, Leparſti, Belkewiſchu, Boſowju, Bleſi, Katſchānu, Leimani, Gutmani, Pawilionuſu, Dargeli, Fedorowitſchu un Karli Egliti un ugunſ- dſehſejuſ: Eſſutu, Gruſchewſti un Rewjadomſu; Zehju aprinka poliſzijas gorodowuju Dawi Stalderi un Walfas aprinka poliſzijas uradniku Jahn Spalu.

Konjeſijas. Wiſdemes gubernatora iſg atlabwis: 1) Apteekneeka palihgam Jelabam Peiſam eeriſhot Keneru mahjās, Drufu pagāſtā laulu apteeku; 2) ſemneekam Jahnim Wiliſnam (Wiliſnam) eeriſhot Walfas apr., Liſuma pagāſtā, „Taurus“ mahjās maſamās dſitnawas un ſulamo eestahdi ar twaiku dſineju (lokomobil); 3) ſem. Karlam Mente atwehrt fotografiflu eestahdi, Behju aprinki, Lubanas pagāſtā, Dſſinu mahjās, tā arī iſdarit fotografiflus uſne- bnumus Wiſdemes gubernā; 4) Bleſtawas maſpilonam Pawilam Jochowam eeriſhot ſweeſtā rajſotawu ar twaiku dſineju Zehſis, Rigaſ eelā, Eigena namā; 5) Jaun-ſehrzenu muſichas ihpaſchneekam, Walfas apr., baronam Adalbertam Krüdeneram noturet iſ nebeſas pa treſchdeenam turgu Staſtu meſtinā min. muſichas robeſchās; 6) prowiſoram Alekſandram Walteram eeriſhot Slofā ſimiſti-techniſtu laboratoriju; 7) Martinam Juhmanam turet peldofchu pahrwadajamū ſoku ſahgetawu ar twaiku dſineju Daugawā un Gauā, Rigaſ aprinki; 8) Slofās 2. gildes turgotajam Jelabam Stuhlam eeriſhot ſoku ſahgetawu ar twaiku dſineju (lokomobil) Slofā, Jelaba eelā Nr. 54b.

Administratiwā ſabrtiba galigi atlabdinatš no amata Wiſwiku pagāſtā wezalaſs Caiwiniſch zaur Wiſdemes gub. ſem. ſeet. kom. nolehm. no 10. dež. 1901. g. ſem Nr. 2050.

b) Baltijas notikumi.

Wiſdemes gubernators, generalmajorſ Paſchlowſ ſeſtdeen, 5. janwari aibrāuzis uſ Peterburgu un nebuhſhot lahdas 3 nedelas mahjās. Pa ſcho laitu tas apmelleſhot arī Warſchawu. Gubernatora peenahkumu iſpildibina uſ- tizeta kroma palatas pahrwaldneekam N. N. Wafikjewam. Rā „Dūna-ſtg.“ dſirbejuſe, jaunū wizegubernatoru J. Wel- gardu ſagaidot Rīgā atbrauzam 8. janwari, bet amata tas laitam neeefſahſchotees pirms gubernatora pahrbrauſſchānas.

Wiſdemes kroma palatā un winaſi pafahrtoſtās rentejās ar 1. janw. ſch. g. eeweſis jaunais 10. jūnijā 1900. g. Wiſaugſtāki apſſpirinatš amatu un algu ſaraktis; pee tam leelata data eerehdnu dabujſchi zitus titulus; daſchi iſſehgti no ſchata (оставлены за штатом); ziti pahrweſti uſ zitam weetam.

Jauneku eewehribai. Wiſeem teem jaunem ſau- dim, fureem nahloſchā gada beidſas 21. dſihwes gadu un ſam tadeht rudeni (oktobrē 1902. gadā) jaſtahjas pee loſchu wiſſ- ſchānas un ſas tablā zeta deht negribetu ſawā aprinki waj ſan- tonā, pee ſura wifsch peeder loſi wiſt, deretu par atgabdi- ſchānu, ta patlaban ir laiks loſeſchānas peh; pabrakſtitees no ſawa pagāſta uſ to pagāſtu, furā wifsch wiſmajalaſs 3 mehne- ſchus jau dſihwojis. (Schihdeem 2 gadi, ſchee ſaudē arī tee- ſhu uſ atweegliſchānas ſchiru ſamilijas apſlabtu peh). — Rā ſinams, ſchabai pahrakſtīschānai naw nelahds zits ſwars zeh noſhime, tā titali ta, loſchu wifſejs titali tai ſantonā, furā wifsch pafahwigi dſihwo loſi iſweel un ſara deeneſtā eefſahjas, bet pee ſawa agrataja pagāſta paleek pee- derigſ, tā pabrēſch. — Šchi pahrakſtīschānas ir wentigi ween til par atweegliſchānu publika, lai ſchāi zaur tahleem jeekem naw laiks jatebrē un ziti iſdewumi jameſ. Bet ſche jaewehro, ta pahrakſtīschānas pee zita ſantonā jaifdara jau lihdi 15. janwarim; — ja ſchis terminſch jau notzejis, tad tai gadā wairš newar uſ zitu ſantonu pahrakſtitees un ja- paleek pee wezā ſantonu, fur peederigſ. — Pahrakſtīschānos pee zita ſantonā iſdarot, peh; ſituma jaewehro, ta no tās poliſzijas, furas robeſchās 2 mehneſchus dſihwo, leezības ſihme jaifnem. Schabda leezības ſihme jaifſubdi diwos eſſemplaros, no fureem peh; ſituma weens eſſemplars janodot lai pagāſta zeh pilſhebtas waldei wezā ſantonā un otrs jaunā ſantonā. — Ja tas naw iſdarit lihdi 15. janwarim, tad ta leeta noſeſchānās deht teel atradita. — Japeemin weh, ta pee nodofku maſtataju ſchiras peederigeem peeteiſchānas triht iſdarit pee pagāſta waj pilſhebtas waldes un ſabdatu behrneem, ſas wehl pee pagāſta naw peerakſtīſchwees un nodofkuſ nemahſajofcheem — pee ſara klauſības komiffjas. —gg—

No Weetalwas. Schoreiſ wezo kauſchu paregojums peepildibjās: ap ſeemas ſwehtkeem uſnahja atkuſa, tā ta tagad dſitais ſneegs ir freetni nobeldetš un paldees Deewam, uhdens trubſums pahrghjās. Tee ſaimneekſ, tam ſawas atrodas uſ upem, titali newarot ſeenu iſweſt, jo plawas pilnigi ar uhdeni apſlabtas; janogada lihdi noſaſi. Ari ſemal ſab- woſcheem ſemaju lauleem ſchi atkuſa naw teizama. — Tā ta meeſchu ſenas ſchogad ſewiſchki ſemas, tad ſchejeenes leel- gruntneekſ atturas no to pahrdoſchānas, zaur to ſchejeenes- ſcheem ſeemas eenahkumu nemaj nebuhſ, ſaut gan peina pa ſeemas laiku ſchogad buhtu ſewiſchki wehlama, jo mahjas rajſchās talab muſhu ſenturu eenahkumi ſoli maſi. — Sahlot no ſeemas ſwehtkeem jau noteel ſaimes dereſchānas; alghs lihdiſchinejās: gada puſim pee ſaimēla galda un apmaſga- ſchānas no 75—120 rbf., meitai lihdi 60 rbf., ganeem lihdi 35 rbf. par wafaru; puſim 45—70 rbf. un meitai 30 lihdi 45 rbf. par wafaru — no Jurgeem lihdi Wabrtnaem (10. now.) waj Andrejeem (3. okt.). — Wahjeju trubſums manams. — Weza gada behdēdā ſwehtdeendā muſhu draudſis mahjajās, dedams ſtatifiſtās ſinas par Weetalwas draudſi, uſradbija, ta muſhu draudſi arween lojefku ſtatis maſina- jotees: dſinufcho ſtatis eewehrojami maſaſ par miruſcho. — Dros ſeemas ſwehtkos weetjās Ladd. beedribas iſriſkotais teatrs iſdewās ſewiſchki teizami. Uſweſtā luga „Dra jauniba“ atrada publika pilnigu peerifschānu. Pat no lahdā pabra ſtattatjeem pilnigu lihdiſchokſchānu darbs, ſas gan ar noſchē- loſchānu minot, buhtu apſihmejams par peedafſigu. Lugas iſrahdi war noſauke latru ſinā par ſoli labi apwehrtu, ſas jo wairā arī tita weizinata zaur jaunajām dekoracijām. Kop- eenehmums ap 280 rbf. Noſchēlojamās titali tās „ſinamās“ perſonas, furas, wehledamas trauzet teatra labu iſdoſchānos, rakſiſti bija ſaunwehligi luſtojuſchās daſchus teatra ſpehtus atturet no peedaliſchānas pee iſrahdes, bet ſawu nolufku nepanahja. Erieda

No Landonas-Ofſeenas. No Ofſeenas uſ Lau- donu wed arī weens tainis jefſch, tā ſauzamātš „Wogaliſu jefſch“. Tā ta minetais jefſch imet labu lihſumu, tad brau- jeju ſeemā pa to ir daud. Uſ ſcha zeta ir aſis diwas garſch un wairā tā arſchimu augſis tils par upiti. Šchis tils jau wifu wafaru un tagad ſahw ſabojats — ſapuwuſchi tilla loſi un ſaluhſuſchi, tā ta nedriht par labgu pabri draukt. Laikam wina tad labos, tad notifs lahdā nelaine (tas beſ ſchaubam buhs, ja jau til lahdš ſirgš naw nolauſis labjas), fur gan waretu nowehrti preeſchlaikū. B—ns.

No Rihderes. Dros ſwehtkos Rihderes draudſes ſkolā tita iſriſketa egliſte, furas programma bija deegjan plaſcha. Tita nodſeeditas wairā dſeefmas, deklametas ſabulas un iſ- riſkots behrnu teatris: „Seemas ſwehtki“. Wiſ preeſch- neſumi no ſkolneekem tita iſpilditi ar weifami, kadeht arī publika, furā bija ſaſaſjuſes jo leelā mehtrā iſteiza ſawu pee- triſchānu. Weeſis.

No Jam-Gulbenes. Biſtamas ſlimbas, ſchar- lats un diſteritis muſhu apwidu praſa daudš jo daudš upuru. Ir daſchi wezaki, ſas treſcho un zeturo ſawas ſeds ſolojumus reſe gulbina dſeſtrajās ſmilie. — 26. dežembra nakti W. mahjās dſihwojoſcham jaunekam P. iſſogtas wifas mantas, furas ſapirktas, lai waretu braukat aplahrt pa mahjam un pahrdot. Rā jadomā, tad ſahſſiba iſdarita no „Noſas“ deſ- leem, lai nowehrtu biſtamu konfurentu no jeta. W. J.

No Misfraukles. Muhsu pagasta skolas telpās 24. decembrī, seemas svehtu preeščskolā tika no muhsu zentīgā skolotāja V. Muhsneka lga sarihtota eglīte. Laušču bija sagahjās mīļums, tā ka daudseem pat telpās trūķa. Sewiščka pateiziba nahtas V. Muhsneka lgam, kurešč ne bija taupijis nedz puhtu ne isdewumu, weenigi lai laudim sagahdatu teesčam lo kretnu. Peħz pirmās nodseedatās dseefmas runaja skolent. Preečigi, mašuleet ustrausti, drošči un ar sewiščka uswaru tee runaja par eglītes nošhmi u. t. t. Tad sefoja no skoleneem kopigi uš balšim nodseedats: „Gods Deewam augstibā“. Runas, tā ari uš balšim nodseedatās dseefmas atstahja uš klaustajem patihšamu espaibu.

A. St.

No Kalnamisčas (Vehrjones dr.). Reti tur buħš atrodama til preeščskimiga saimneeziba, tā šhini nowadā. Pawasaras teel plawas ušpluhbinatas un rudenos seħz daščabas pšaru jahles un mahšlīstus mehslus. Pawas, tur sahle wairš neaug, suhna teel isezeta un ar grabheestem islasita, tā ari tur staigneš teel nograhwots. Leela daka ir eegahdajushees daščadus semkopibai derigus rihtus jeb labati fatot, maščinas, tā: pšaumaščinas, lumaščinas u. t. t. Labiba seħe maj teel pahrdota, bet isleetota wairaf lopu barošana, žaur to ari teel kretnis eenehmums. Linus seħe maj seħj, jo seħe wini nelad kretni neisdwās, teel eeseħis til pašču wajadšibam. Startupeli seħogab isdewās wifai kretni.

Peteris.

No Lubanes. Lubana Sadr. beedribas namā, 26. decembrī tika isrihtots teatris, kurešč bija kupli apmetlēts. Ušweda Aspasiņas ischetrehleenu lugu „Neaishneegts meħris“. Peħz teatra sefoja balše, kura ari bija labi apmetlēta.

W—s J—s.

No Mehdsulas (Lihderes draudseš). Nabagu mahjas eeswehtišana. Seħogad Mehdsulas pagasta preeščskolā ir pštrahdajuschi leelus darbus — ir paplašinatās walšis mahjas telpās, las ismaksaja pahri par 1300 rubteem un ušbuhweta pagasta nabagu mahja, kuras buħwe ismaksaja pahri par 2300 rubteem. Ar preeču war noštatitees uš nabagu mahju, kura ir jo ehrti isbuhweta, ar peeteesofšam telpam. Wifa ehla ir 15 aħš gara un 6 aħš plata. Peħz 30. decembrī seħas abas buħwes tika jo swinigā sarihtā eeswehtitās. Wispirms eeswehtišanas žeremoniju isdaria Lihderes pareģstizigo mahjitas, teħws Grašmanis un tad — Leeseres luteranu mahjitas Vehrjona lga. Publiska bija sarakušes jo leelā meħrā, turliht la peħz eeswehtišanas tuħlin sefoja turpat walšis mahjas telpās teatra israhde. Tika ušwesta siatu luga „Pagasta nabags“ no Austrina. Pa israhdes sarihtrišheem dseedataju kōris nodseedaja 6 lahtigās dseefmas. Israhde noriteja peeteesofši. Sewiščki labi bija pagasta nabags un Wida; žiti — wideji. Publiska israhdei sefoja ar leelako intereš, isnemot masus pahtraukumus, jo leela apmetletaju skaita deħt bija leela speeščanās. Uš biķetem gan bija numuri salikti, bet weetas tomehr nebija numuretas. Peħz teatra israhdes sefoja deħa, kura ari bija jo bogatigi apmetlēta. Eenehmums, tā dširdeju, isnebes pahri par 100 rubteem. Žaišfata daudš pateizibas Mehdsulas pagastam un wifseem teem, las nehmuschi dalibu pee til wjadšigās nabagu mahjas seħšanas. Lai Deewš swehti winu puhlinus ari uš preešču!

Bozans.

No Lentschu pagasta (Beħsu aptaimē). Žau lameħt no 1898. g. Lentschu un Stribu pagasti sawenoti par weenu sem nosautuma Lentschu pag. Lihds sawenoščana minetos pagastis, tā weenā, tā otrā daudš leetas, sewiščki skolu sinā, walbija pawirščiba un nolaidiba. Katrā pag. atradās sawa skola, kuras ari peħz pagastu sawenoščanas abas pšahw. Lihds sawenoščana abam skolās un žitām pee skolam peederigām ehām bij weji nepeesofšiti žumti, kuri laiba leelā meħrā leetu žauri, skolās bij wejas isdeģuščas kraħnis, ar kuraš newareja peeteesofšā meħrā saħidit skolas telpās, daudšam durwim trūķa atšleħu un daudseem loģeem engu, trūķa pašču galwenato skolas mahjības lihdsleku, tā grahamatu un žitu, un pašheem skolotajem bij pawifam nepeeteesofšas algas. Peħz sawenoščanās lenzeešči ir speħrišči wifadā sinā eewehrojumu soli uš preešču. Tee neštatidamees uš naudas isdewumeem, jau wairatas reišas ir kureščhees pee skolu ehlu ušloščanas, kuras jau gandarhišči peeteesofšā meħrā islabotas un nepeeeesčam wjadšigee lihdselki eegahdati. Tee eewehrojumi paplašinaja pag. namu žaur jaunu peħuhwi; ušbuhweja žirgu eebraujamo paleweni, kuras trūķuma deħl, katrā negaišā žirgeem bij jasahw sem sliās debesč. Tee gan wairatas reišas sawem skolotajem algas paaugstinajušči un un ari seħa gada beģigās pag. aishahwi eewehrodami skolotaju seħloščanos par weħl deesgan nepeeteesofšam algam un žawu grubto darbu tautas druwā, žeredami uš labateem laiseem, katram skolotajam, sahlot ar 1902. g. algu paaugstinaja par 20 rubl. un pag. rasħweidim par 25 rubl., par to algas neħweji teem isfata žirniģalās pateizibas. Gods lenzeešču pag. aishahweem! Ar mineteem darbeem tee sewim israkša labato leezibu žitu starpā, kuri ispahči par sawām skolam un skolotajem maf to gahdā. Peħdeja laika Lentschu pagastā ir isrihtoti wairaki preeščskolajumu un žautajumu isšaidroščanas wakarī, isnihtuščā kroga telpās, par to žapatējas skolot. A. lgm. Peħ tam ari latru gadu teel isrihtots pa „satumballē“, no kam weħl tabs graħš atleģ laimīnu pagasta „kroga papam“ par labu. Gadu no gada lenzeešči sahč ari wairat laikrakstus lasit, atšihdami to swaru un weħti. Žau agraki bijuščā Lentschu pag. dšimttingš, redsečams laukšpju trūķumš žaur wahju wafaras rašču, wairakeem saimneekem atšaidis pušrentes, par to tee sawam dšimttingam baronam jon Kampenbaušenam isfata žirniģalās pateizibas.

X.

No Žumurdas. No malu malam dširdam suħdjam mees par seħa gada sistro rašču. Ari pee mums wina naw wifai spihdošča; sewiščki slihta kartupeļu rašču. Bet — bads mahja strādāt, aukšums tezej, — tapat ari pee muħju semlošpeem: ar semkopību ween newar gruhios laikus pahrepeħt, jaħlto ar žiteem lihdsleem. Žumurdešči par tahdeem atradušči loptopību. Kur senal lopuš tureja titat titdaudš tā wajadšigās pašču isrihtana, tā 7—10 gowis, tur tagad tais paščas mahjās tura 12—20. Wifš tas toti labi atmaksajas. Peenu pa leelakai datai isstrahdā seeros un sweešā. Seerneežibai un sweeša pagatawofšanai seerneeš sahč peegreest sewiščku weħribu, gan eestahdamās pee seerneešmeiħseem, gan peensaimneezības skolas. Dširdam seħlošamees ari par lautu strahdneču trūķumu. Tomehr dšird, tā Rīgā strahdne-

leem trūħstot darba, žaur to ari maišes. Kas te wainigs? Widsemes meħos seħo seemu walda neparasiš kufums. Lat eewehro to plošneeki un žiti pamafara lidotaji. — Seħogad seħe neparasiš dšita seema, labš lamanu želšč, bet, — peħnas nelahdas. Ženas seemas, eenaštumi taapi. Moseħmalis.

No Mahrjeenas. 1901. gada 16. decembrī muhsu draudseš skolā tika noturets preeščskolajumu un žautajumu isšaidroščanas wakarš. Bija peedaliģušees weetejee skolotaji. Skolotaju lgi runaja par latweešču literaturu un pašaidroja daščus derigus žautajumus. Tad tika runats par reibinošču dšehreenu leetosčanu un winu žautajam sefam. Apmekletajs.

No Malupes. Peektdeenas wakarā, 21. decembrī weetejā pagasta „Wajadā“ skolā isrihtoja beħru swehtus, lai gan eglītes deħšnaja abās skolās. Notureja paharus, tad nodseedaja skoloni sahdas wairakbalšigās dseefmas, to starpā ari walšis žimnu; tad sahla israhdit sahdas garafas un isfatas beħru luga, tā: „Žutura Wahreniti“, „Jesčku“ u. t. t. Žai gan weetejā „inteligenze“ atrahwās, tomehr publikas bija deesgan daudš. Rā dšird, tad 27. janwari atkal israhdiščot teatri, lai gan 2. decembrī ari tahds bija. Dašči teatra nemihotaji gan iszeižās, la tas par daudš beħči, bet žaur to gan buħtu labat uštejami, tā nopekami isrihtotaji. Friedrich.

— Peħz 14. decembrī Malupes pagasta weeteeku pulks isdewa, tur nu kuro sawus nepseħneekus. Seħoreiš bija žapreeģajas par weeteeku pulka rihtošanos, jo neweenam nepseħneekam gandarhiš nemas neatwiltā no lihdsšinejā pabalsta, bet daudseem gan weħl paleelinaja to. Buħtu gan reiš laits, preeščs seħem gruhdeeneem taišt sewiščku mahju, lai wimeem nebuħtu jalšihši par wīnu pagastu. W—s.

No Bormanees. Mehds teist, tā no laikrakstu isplatišanas un lasišanas sahda wibū waj tautā war ispreest par tā (wibūš) isģihtības saħwosti, un tas ir nenoleešams fakts. Tā tad ari muhsu pagastis war ar to deesgan lepetees, tā laikraksti peenahš deesgan prahwā skaitā. Bet laikam gan žitru nekur tā nebuħš par laikrakstu sarihtu rošā dabuščanu jaħuhšas, tā mums. Žo pagasta walde mahjas sapuščes ilabas gribda ir israhdita par laikrakstu un weħsturu isdališčanas resp. sanemščanas weetu. Tā dašči numuri atrodami weenā fakts, žiti atkal otrā, daudš pat aishapja waj uš kraħnis. Daudšreiš ari adrešu banderoles neteel saudsetas, bet beħ seħelastības nopelštās, tā tad geħti ir sawu laikrakstu atrast. Weħlejam buħtu, la tas uš preešču wairš tā nebuħtu. Malenetiš.

No Smiltenees. Sweħideen, 23. decembrī peħz pulzejamees Semkopības beedribas namā, peeklahģigi laiku rakamet. Muhsu dseefšanas beedriba bija sarihtojuse seemas swehtu egliti ar konjektu. Garigo runu teija muħju žeen. mahjitas kundšina lga, aishahdams uš seemas swehtu spēšumu un nošhmi. Neštatotees uš augstajam ženam, apmetlēts bija peeteesofši. G. J.

Biškopība Baltijā, tā „Kur. Gub. Aw.“ žino, iszejejuščā gadā dewuše neapmeerinosčus pa n a h k u m u s un lai gan weetam bites beħrus laudušās deesgan daudš, tomehr meħs kraħjums totees bijis majas, tā la daudš weetas bites wajadšejis ehdinat no adreenes.

Kurjemes pagasta sriħweru sawšarpejās palihdsības kafes projekta saštahditajs Simanow i s c h a l g s isfata „Kur. Gub. Aw.“ weħlejumos, lai žiti Kurjemes gubernas pagasta sriħweri ari isteiktu sawas domas par projektu min. awiše.

Pilsehtas domneeku weħlešanas Wauškā. 28. un 29. janwari ari Wauškā buħš pilsehtas domneeku weħlešanas. Peħz weħletaju listes saraksta weħletaju pawifam 96 un jawehl 20 domneeki. Peħz tautibam, tā „Tehwija“ žino, weħletaji sadalas seħahdi: 50 latweešči, 30 wahzeešči un pahrejee peederot pee daščadām žitām tautibam. Wahzeešči, kureem lihds seħim tur bija tā wara un walbiščana rošā, peedahwajot latweeščem taišni puš no wifa domneeku skaita. Bet, ja eewehro tagadejo weħleščanu sarihtu, peħz kuras war pilniģi sawu gribu iswešt tā partija waj tautiba, kurai, kaut ari til drušku pahrak par puš no wifa weħletaju skaita, tad latweeščem, kureem 50 waj pat pahri par 50 weħletaju, weeneem pašheem eespeħjams ušstahdit un ari eewehlet itin wifus sawus kandidatus. Wifš Wauškā pee pilsehtas domneeku weħlešanam tapeħz atlarajas tika no latweeščem, ja tee til sawā starpā weenpabrigiti, las katrā sinā weħlejams. Nožajišchano un isħħišchana par to, žil kuras tautības peederigu nahč domē, pilniģi latweešču rošās. Peħz nešen nodrušatās „Latweešču pilsehtas domneeku weħleščanu programmas“ (Stat. „Mahjas Weeša“ Nr. 1 š. g. un „Deenas Lapas“ 295. num. 1901. g.) uš isliħdinoščas taišnības pamata, uš kura waretu notikt weenoščanas, peħz taišnības peenahlots: latweeščem 11, wahzeeščem 6 un žitām tautibam kopā 3 domneeki. Saprotams, la ari walde latweeščem buħtu janahč tahdā pat samebrā ar žitām tautibam. Pilsehtas galwai ari buħtu japeeder pee tās tautības, kurai weħletaju pahriwars. Tā tas peħz isliħdinoščas taišnības prinģipa. P. S.

No Schwahrdes. 20. decembrī weetejā pagasta namā tika noturetas tā žautajam kalpu deenas. Apmetletaju bija eeradees leelā meħrā, tā no darba dewejeem-saimneekem, tā ari no gahjejeem. Peeklahģiba no peħdejo pušes bija manama, tahdeħ ari nolihģumi uš nahtoščo gadu tika nosleħgti neparasiš daudšumā. Algas maksaja apmebram seħahdas: pušheem no 60—80 rubl. gadā, meitam no 35—50 rubl., kalpeem no 25—30 mehri labības par gadu. Žai gan teesču dšehreenu pahrdotawu tuwumā nebija, tad tomehr dšeris tika uš nebeħdu, tā no lihdsšanemā, tā ari no daščheem rebineekem apgeħhdatā meeščika un rudšišča. Tahdeħ ari naw nešahds driħnumš, la muħju prahti tā bija eelģhsmoti, la weħl driħš preeščs pušnaktis bija dširdama no alšobola eereibuščo tautīnu reebija laigafšana. Galeneeks.

No Lihbageem (Talsu aprīaki). Muħš seħeeneeščus 17. decembra wakarā, pulkstēn 1/2 11 ištaraģija leelš ugunsgrēħš, tam par laupijumu krita L. mahju ihpasneeka laulu saħlunis, sadega rudšu salmi un ari drušku wafarejas salmu. Seħlunis apdroščinats Lihbage sawšarpejā ugunsapdroščināšanas beedribā par 500 rubl., tomehr weħl sahde leela. Uģuns žehlons nešinams. Kruhsemanu Frizis.

No Wandseenes. „Mahjas Weeša“ 48. numurā 1901. g. kahds — o — lgs nemas wandseeneekus gluschi noveli: Tā wifupirms sinotajs sobojas, la sahds jo sahds alutinišč esot atrodams gandarhiš katrā mahjā. Kas tur to buħnitees? Waj lai semneežini tika eet klupdami kridami arklam palat? Waj lai wimeem buħtu leegš sawā reišē eebauht pašdarito alutinu un ari sawus strahdneekus un weešus ar to poženat? Un waj sinotajs wairš minet muħju Deewa semieē lahdu pagastu, tur netiktu alus darits. Naw teesa, la te pa maščinas laiku leelas dšihres taira. Leeta seħahda: tad kūt ar maščinu, tad sahodas dašči saimneeki arween kopā, lai buħtu peeteesofšči daudš strahdneeku. No otrām mahjam nahčot tee tad nsem maišes kuli lihds, bet usuru dabū tur, tur strahdā. Ža tad nu saimneeki nokauj tam gahijumam lahdu jeħru un isdara lahdu puħru alutina, ar to israhdajuschos tautīnus pameelot, tad tās weħl naw dšihres, weeši neteel eeluhģti, tika ir nepeeeesčamee strahdneeki. Protama leeta, ja tihščam-waj netihščam atnahč sahds žeeimīšč, tad weešmibģiģā nama mahče arč tam pasneegš lo labaku eekost un labširdigais nama teħws pateļos ari nedos, bet pasneegš saldako alutinu. Neweens saimneeks nepeedriħdis sawus strahdneekus un tad suħriž tos kula. Tā wandšineeki negelš seħuhpihu pabalstīt redšams no tā, la wim nepeešahwa sawā pagastā atweħrt neweenas dšehreenu pahrdotawas. Tā mušičā ir alus buħšis, to nowehriš naw minā seħjā. Beedriba esot wainiga, la mahju balles teel isrihtotas, jo jauneem foundim naw tur laika palawet. Rā arweenu, tā ari šhini gadā beedribai ir bijušči triħš publiksti isrihtojumi. Žauneem taudim ir weetas deesgan pulzeetes pee dseefšanas, lasit grahamatas un seħurnalus no beedribas paščas bibliotekas, ja to grib ween. Bet kam sahjas neeš tika uš deģošanu, tee meħš mahju balše. — Naw ari teesa, la skolotaju palihģi buħtu nemuštikaliski — ne, tee seħhe eħrģeles un wijoles. Par skol. palihģeem nepeenem seħnus, tā sinotajs muħju ošros skolotajus godinajis, bet til tahdas, to tautišloju inspektors apširpina. Weħl pag. rudent inspektora lgs bijis muħju skolās uš rewifiju un ar wifas seħmem bijis it apmeerimats. Naw tairču wihes žaluhšo no žepures! Neween Wandseē, bet ari daudš žitās weetas ošros skolotaji teel peenemti uš seemas meħneščheem ween — naw tas neļas no jauna. Bet ir ari te bijušči ošree skolotaji uš wifu gadu un ar leelaku algu. Buħtu stahsti, ošro skolotaju saħwosti ušlabot, bet lameħt to neešpeħjam, tika japazeesčas. — Weidst sinotajs raksta, la beedribas piħlari naw eedomajushees lo nebuht sarihtot. Waw seħe teist til to, la beedr. preeščneeziba jau daščus meħneščus atpauk luhtojuse uš turpmato isrihtojumu, bet tam radās nepahrdotawami seħbeesčhi, kuri ari sinotajam newareja buht nešinami. Wandseeneeks.

No Sezes. „Mahjas Weeša“ Nr. 44. korespondenģe no Sezes es stary žiu teju, la sen jau ir konstatēts tas fakts, la sezeesheem slihta slawa un la tur noteel ka sahlot „neihras leetas“. Tahlasi sawā korespondenģe norahģiju, la 11. oktobri pag. g. sahdam seħeeneetim J. St. ušbrukts atreebibas noluhšā un tas wairakeem duntšča buħreem deesgan smagi eewainots. Uš seħo nu „Mahjas Weeša“ Nr. 49 eesuhitis no „Widoiša“ pretrakstis, kura minetais „Widoiš“ žensčas norahģit, la sezeesheem neesot nebuht slihta slawa — ta esot saģelta tika no awišču korespondenģeem un la par to esot jaščahbas, waj J. St. ušbrukts atreebibas noluhšā. Esmu speešs apģaismot un tuwati pašaidrot sawus abus augščā minetos sħegumus. Sawu sħegumu, la sezeesheem slihta slawa un la tur noteel tā sahlot „neihras leetas“, biju pamatoģis uš peedšihwojumeem un uš sefošheem dokumentariški peerahdamoem sahķeem: Domaju, la sahda pagasta „neihbrumu“ toti labi rakšuro beeščā ismeleščanas teefnešča nodarbināšana. Un no kureenes gan weħl nahč tahdas un til daudš leetu ismeleščanas teefnešča preeščā, tā no sezeesheem? Tur nahč „enģetu daritaju“, noģištešanu, deħšinasšanu, dokumentu wifloščanu (weens jau ispiħda sodu, žiti weħl gaida) un beidšam laika ari weħl ušbrukumu leetas! Tad drošči tija, la „Widoišam“ buħš weħl dšihwā atminā wareaā „seħimmu“ lasišchana pret sahdu skolotaju. Tahlat tal warbuht „Widoiš“ atminees wifem sezeesheem til toti pašihšamo „joku“ ar priķteem, bet nenopirķteem leģineekem petrolejas un mallas sahģības leetā? — Reħahdu glaimojušču leezibu nedob par sezeesheem winu isturesčanās pret skolu. Dašči žungi skolotaju deems seħel isħda no weetas. Bet waj žaur to nahja pagastam labums, par to lai leezina fakti: Seħ. lga laika skolā strahdaja 4 seħki ar seħnem, bet nu tika diwi. Weħ tam japeešihme, la Seħ. lgs netika wifš maseħmības deħt atšahdinats no skolotaja weetas, jo Seħ. lgs tika pat no inspektora apbalwots par žentibu ar godalģu. — Ari tas pagastam nedob labu slawu, tad sahds no amata wihreem nelaiķā toģ atģelš no amata. — Kas sħmejas uš J. St. ušbrukumu, tad man jaatšihstas, la es to pasinoju tuħlin, ihģi peħz notikuma un tapeħz man nebija peeretami ismeleščanas teefnešča protototi. Tika driħnumš, tahdeħ weħl aishween par diwām personam J. St. ušbrukumu leetā teel turpinata no Žaun-Želgawas aprīka 2. eejrka ismeleščanas teefnešča ismeleščana? Laitam ismeleščanas teefnešs sawadati domā un tam, jadomā, ari ir pamats sawadati domati! — Sešodami no „Widoiša“ ušlahditai metodei pee saktu anališčanas, meħš waram par „Karta“ melu korespondenģi no nahčt pee sefoščā sħeguma: minētā korespondenģe ari laikam tika buħš pašheewainojums. Lai seħo iitejeenu pašaidrotu, peeweridim lahdu faktu. Mums weħl dšihwā atminā sahda korespondenģe no laimīnu pagasta, kur pagasta wezafajš bija leeliski ušlawets resp. ušlaweees, bet peħz seħas gulģja dseefmas nahja kriščana: tika atģelš no amata un weħl tagad atrodas ismeleščanā. Tā tad, la wahzees sata: „Hochmuth kommt vor dem Fall!“ Passer.

o) No žitām Kreewijas pušem.

Paģaidu noteikumi par studentu organizacijam pee augstakām mahjības eestahdem Wisaugstaki apširpinati 22. decembrī pag. gada un isšudinati „Wab. Weħšu.“ 283. numurā. Tautas apģaismoščanas ministrija seħos noteikumus tagad peesuhģijuse mahjības apģabalu waldem ar žirularu, kura teikts, la 1) seħo paģaidu noteikumu eewesšanas laiks janofala augstā mahjības eestahģču preeščneekem žaiņā ar seħo eestahģču padomeem; 2) deħt neišbeģameem pahģroģijumeem, waj papilidinajumeem

minetos noteikumos attauts gresstees pee ministrijas un 3) peewesti tagad spehka efosho noteikumu paragrafi, kuri zaur jaunajem noteikumeem atzelti. Ta stary zitu atzeltis preefsch Surjew a s uniwersitates studenteem 12. janwari 1893. g. islasistajos noteikumos § 56, preefsch weterinarinstituteem 6. janwari 1894. g. apstiprinatos noteikumos § 32 u. t. t.

Studentu organizaciju mehrlis issazits jaunw noteikumu § 1 sekofchi:

Tautas apgaismoschanas ministrijas resora augstako mahzibas eestabtschu preefschneezibai ir teefba uf studentu luhgunu attaut teem nobibinat studentu sabeedribas jeb pulzinus (критики), kuru mehrlis nodotees finatniski-literariskai darbiba, waj ari mahzilai, mahzilas amatneezibai, darschada weida meefas wingrinatschana; tablat attaut nobibinat studentu ehbeenu namus, tehniijas, kafes (trahj- un aisdewu kafes, palihdribas kafes), darba apgabdatajas birojas preefsch truhzigeem studenteem, bibliotekas un lafamos galbus.

Tablat § 2 nosata, ka wisas minetas studentu eestabdes war titt organizetas tittas preefsch wisas mahzibas eestabdes, ka ari preefsch atsewischkam fakultatem, nodakam, kurfseem un kursu dalani. Preefsch jautajumu apspreechanas par scho eestabtschu dibinatschunu un waditschunu, ka ari preefsch preefschneezibas lozefku un kursu wezaso wehleschanas attautas studentu fakulzes, kuras noturamas sinama min. noteikumos tuwat aprahdita labrtiba un uf wisapahrejo noteikumu pamata tita i pa kurseem, bet mas apmetetas fakultates pa fakultatem. Pirmu kursa studenteem teefba fakulzes attimi ka pahwi peedallitees tita labtot no otra semestre.

Studentu fakulzes obligatoriski jabuht klabi weenam delegatam no uniwersitates preefschneezibas, bet fakulzi wada labds no studenteem, to fakulze schat noluhla iswehlejuse. Uniwersitates delegats war, ja deenas labrtiba neteel eeturata, waj fakulzes darbiba peenem nepeederigeru wirseenu, fakulzi slehgt un schahda gadijuma par to pahno uniwersitates preefschneezibai, lai wainigos faktu pee atbildibas.

Kursu fakulzes, ka jau minets, iswehl ari sinamu staitu kursu resp. fakulatu wezako. Schee wezalee, ka ari wis jiti amatos wehlamee studentu teel ewehleti ar weenlabtschu bolu wairumu u l. gadu. Ewehleto saratjis teel stabdits preefsch mahzibas eestabdes preefschneelam, kurfch tad ezel majadigo staitu wezako un wimu landidatu. Kursu wezalee (ja labdat fakultatei naw wairat ka 300 klauktaju, tad teel wehleto fakultatu wezalee) ispilwa widutaju lomu stary studenteem un wimu preefschneezibu, peedaklas atsewischko studentu eestabtschu waldes komissias, isluhdi atkaju preefsch studentu fakulzem un ukrauga, ka fakulzes neteel peelaisti jitu kursu un fakultatu studentu, ka ari swebneeli. Mahzibas eestabdes preefschneelam ir teefba attaut wisapahrejas fakultatu un kursu wezaku fakulzes. Wisapahri wisas "pagaidu noteikumos" minetas studentu organizijas stahw newis sem sinamds augstifolaw p adome s, bet sem winas preefschneela.

Preefsch studentu organizaciju pirmas eestabtschanas (mebetu, istabas leetu, grabmatu u. t. t. eegabdaschanas) teel dota nauda no scho mahzibas eestabtschu ispejalibiditjeem.

No Peterburgas. No finantschu ministira wispadewiga sinojuma par 1902. g. budschetu peeminami schahdi staiti: walsis eenehmumi, labrtiji 1800,784,482 rbl., abrtahrtiji 1,800,000 rbl., walsis renteja atrodas 143,987,494 r., kopā 1976,571,976 rbl. Walsis idewumi, labrtiji 1,775,913,481 rbl., abrtahrtiji 170,658,495 rbl., kopā 1,946,571,976 rbl. Walsis labrtije eenehmumi par 24,871,001 rbl. leelati, neta labrtije idewumi; weenu danu no teem leetos preefsch abrtahrtiju idewumu fegschanas. Pehdejos 10 gadus parahdi wispahrim pamafinati par 143,8 milijoneem rublu. Pehdejos 3 gadus wispadewigos sinojumos un budschetos norahdits uf sarptautisla naudas tirgus nelahgeem apstahleem; sinojuma par 1900. g. peemineti galwenalee apstahli, kuri nospeeda weikalus. Un pebrna gada beigās ari wehl neta nebija labojees, ta ta wispahrim waldiba weikalos luhzums. Leelala dala semju wehl naw nobidinajees kowars stary peeprahjumeem weh jkapitala un ta peedabwajumeem. Tad ari darschadu preefschu imainā pasales tirgu raduschas nopeetas grubtibas. Politiska sinā gan jau warea apmeerintees ar sinas julu nofabrtoschunu. Bet tomehr scho notikumu nelabais eespaids uf weisaleem, it ihpachi Kreewija, kura saet robeschas kopā ar sinu, turpinajas ari wehl 1901. gada. Ari Deenwid-Afrika lafch wehl nebedbas un tas nospeech wisas pasales weikalus, tapeh ka lafch aprij miliflas naudas sumas un Transwalas jeta rostuwes newar sawu darbu turpinat. Tapeh tad ari Kreewija pebrn bija jazeesch zaur abrtiemju nospeelo naudas tirgu, kas zaur to wehl jo grubtat panesoms, ta tas wellas jau wairatus gadus. Wel tam wehl 1901. g. rascha bija loti neapmeerinscha un ta kopā ar ziteem nelahgeem apstahleem darja sifitu eespaidu uf Kreewijas tautas saimneezibu wispahrim un ta tad ari uf finansjem. Tapeh tad ari pelna nopeetnu eewehroschunu pilnigi apweerinschais 1902. gada budschets un eepreefchejo aprehktinu brangais ispididjums 1901. gada. Labdi panahbumi grubtos laifos jo gaischali un stiprati leezina par Kreewijas walsis saimneezibas pastahwibu neta wisposchakee panahbumi wispahrejas lablabhijas laifos. No budscheta tabulas redjams, ka naudas apgrohijumi ir droschi un itweens klaja laifis kreditrublis nodroschinats ar gandrihs 1 1/2 r. selta un ta wispahrejas naudas krahjums sem pehdeja gada drusku pawairojees. Schis paleelinojums isflaidrojams zaur pehdeja gada isdaritam finantschu operacijam. Dtrup janorahda, ka abrtsemes tagad eewehrojami gabjuschu masuma parahdi uf ihu laiku. Labdejadi wis grubtee laifi naw paspehjuschi satrihjinat walsis finanses. Dauds stipratu eespaidu darja grubtibas naudas tirgu un nerascha uf darscham ruhpnenezibas nosarem. Pehdejos 10 gadus ruhpneneziba abtri un nerimstigi attihstijufes. Tas bijo aifsardhibas politikas selas, bet tam ari jo teela mehra peeprahja ruhpnenezibas raschajumus tittas waldiba ka ari eedshwotaji. Loti weijnajaja jaunus pasahtumus swabada nauda sem un kapitalu eepulschana no abrtsemem. Uf jo plasehem pamateem schis iswehles apstahls nu isseetora ruhpneneziba. Jo eewehrojami pawairojees fabriku klais, zehljuschas jaunus nosares un wezds stipri popofschinajuschas. Wlatus normalai raschajumu peeaugschana labta stipri is-

plahitees ari spekulacija, lai gan finantschu ministira wairat labrt beedinaja no winas behdigajam sekam. Repareisi aprehktinateem, wahji nobibinateem un sifiti waditeem pasahlumeem wajadseja sabruti. Grubtibas finanses pahtrinajaja wimu isfirschunu. Grubtibas, ar kuram bija jamezas wahjeem pasahlumeem, darja sawu eespaidu ari uf droscheem un pilnigi nobibinateem weisaleem. Darschu raschajumu jenas krita loti abtri. Zaur jenu abtro kirschunu un darschu pasahlumu grubtibam daudas privatas personas zeeta leelus laudejumus. Ari uf tautas saimneezibu schas selas zaur sawu straujumu darja nelahgu eespaidu. Bet schis eespaids bija pagahjigs un ihsti nemot raschajumu palehtinaschana eedshwotaju leelatai dala nahja tita par labu un nodroschana raschotaju spehu turpmatu attihstischanos. Ruhpneneziba pasahtimi wispahrim jenschas jenas pajeminat un pawairoti peeprahjumi weh lehtam prezem attal tita pawejzina ruhpnenezibas usplautschanu. Druhu aifsardhibas politika arween zentufes padarit prezes lehtatas un tapeh nebuhtu nemaj pareisi, ja zaur labdeem mahlsiteem libdskeem mehginatu sabahrtinat to ruhpnenezibu raschajumus, kuram jopahreesch grubtibas. No scham grubtibam, jil smagas tas ari nebuhtu preefsch darscham nosarem, preefsch Kreewijas ruhpnenezibas wispahrim, neds ari preefsch jewischkam nosarem naw gaidamas nelahdas breefmas. Pee mums wairojas un wairojees peeprahjumi weh darschadeem raschajumeem. Leelo raschajumu nemas titt daudi, ka tee uf ilgaku laiku waretu tirgu nospeesi. Loti tizams, ka neseneja ruhpnenezibas abtra augschana uf labdu laiku buhs pahtraukta un darschas fabrikas beigs srahbat. Pats par sewi saprotams, ka zaur scho apstahschanos muhu pehdejos gadus safneegtos ruhpnenezibas panahtumus neastfers un ruhpneneziba drihs ween attal sabs uplaupt. Tablat ministrs norahda, ka tautas wispahreja lablabhija ari naw manama nelahda pahgrohiba uf tannu. Wel tam tomehr, bes schaubam, pamafam stary eedshwotajeem lehtam norinajas montu pahredalischanas, zaur to gan daudseem eedshwotajeem un pat wejelceem apwideem grubti buhs jazeesch. Tad wehl teel pasafnata schi pahredalischanas zaur sawu straujumu, ar labdu noteel pahreja no laufsaimeezibas uf ruhpnenezibu, no dabiflas saimeezibas uf ruhpnenezistu-laufsaimeezistu laifu un uf naudas saimeezibas sistemu. Darschos apwidos apstahli tihuchi dauts raibaki zaur neraschu. Nelahdas parahdibas saimeeziba nopeetni jaspeshta un trubtuma zetejeem jafneeds pabalsts. Ka darscheem apgabateem usbrutufe liffa, zaur to wisai Kreewijai nebraud nelahdas nopeetas breefmas. Kad pabeigs Sibirijas dselschetu, wads kertees pee jitu swarigu dselschetu buhnes, kuru topgarums sneebsas libdi 4000 werfsem. Wifu to eewehrojot, janahf pee gala spreeduma, ka walsis finanses atrodas it labos apstahlos.

— "Wald. Wehstn." raksta: "1898. gada 8. martā Snamenstas koflera katedralē, Kuriskā, notika sprahsjeens, zaur to tita apstahdetas trepes, kuras wada pee Deewmahites brijnumbaritajas bides, tapat ari margas ap paschu swebtibidi. Weetu apstatot israhbijas, ka sprahdsjeens bija zehlees no labdas bumbas, kura tur ar nospehiju noluhbu nahja nolifta. Tablat pehtot 1901. gada rudeni nofeedsneelceem nahja uf pehdam, pee tam apzeetinaja schahdas personas: Anatoliju Jegorowu Ufimzewu, 20 gadus wezu; Leonidu Wladimirowu Rischkynu, 21 g. Walsija Zengafowu Kamenewu, 22 g. un Anatolifu Nilolajewu Latuginu, 21 gadu. Wif afninas par wainigeem pee isdarita nospeeguma. No wimu doteem isflaidrojumeem redjams sekofchais: spridfinatschunu idarja uf Ufimzewa preefschliffuma, jo tas weeglpahrtiga labrtā domaja zaur to satrihjinat ihiju uf augsti jenenito wehtumu un greeft wispahreju wehribu uf abrtahrtijo notikumu. Ufimzewš sawu planu isstahstija Rischkynam, Kamenewu un Latuginam, no kureem pirmals prala pagatarot sprahstioschās bumbas un otrs agabgadija pulstieni ar mechanismu, zaur kuru sprahdsjeenu warea isdarit noteikta laifa. Kad bumba bija gatara, tad Ufimzewš un Rischkyns Latugina pawadiba to 7. martā pa naktis deewfalspojuma laifu nopena uf katedrali. Wif trihs nepamaniti bumbi nolifta pee swebtibides; lai bumba nelatrinatu, tad ta bija eestita watē. Mechanismu usstahdija tā, ka sprahdsjeenam wajadseja nolift nahfioschās naktis wida, tad katedralē notureja deewfalsposchunu. Ismellechana apstiprinaja nospeedsneelu isfeikumu. Schai leeta Wina Mafelatei Afefaram 26. dez. labpatika pawehlet: aifsuhit Ufimzewu uf Kamotinskis apgabalu uf 5 gadeem, Rischkynu, Kamenewu un Latuginu uf Rht-Sibiriju, pirmo uf 5 un abus pehdejos, latru uf 3 gadeem.

Kreewijas zentra pagrimschanas zehlonu ispehtitaja komissija. Schai jautajuma jau srahda no finantschu ministrijas ezelta komissija, kuras ufdewuma nupat Bolenows laibis par scho leetu klaja labdu grabmatu. Ari nupat Peterburgā notureta dabas sinatneelu un abrtu kongresa statifiska seljija ezehlufe ihpachu komissiju schā jautajuma ispehtischanas noluhla. Par schis Kreewijas zentra pagrimschanas ispehtitajas komissijas (комиссия по вопросу оь оскудных центра России) preefschsedetaju tita ezelts pahshlamanais statifikis Dr. K. Walodis.

Statifiska zentralakodeja sawā pehdeja idewuma "par apstahdajameem lauleem" usrahda, ka Kursemē un ari W idsemē tihrumu platiba esot paleelinajufes.

Semneeku parahdi. Isfludinats swarigs senata isflaidrojums preefsch (Golschtreewijas) semneelceem, ka semneeku gimene, kura wanto un patur gimenes tehnam peefschfiro semes gabalu (наследь), nebuht naw atbildiga par tehwa parahdeem, kurfch agral scho semes gabalu ir waldijis.

Secweeschu-skolotaju teefbas. Rabds mahzibas apgabala kurators eestujinajis jautajumu, labdas deenesta teefbas baida seeweetes, kuras pasneeds mahzibas wihreeschu mahzibas eestabdes? Tautas apgaismoschanas ministira pasflaidrojufe, ka minetas personas uslatamas par abrtahrtijam (неуратан) mahzibu pajneedsejam, kuras laipo weh labprahtiga salihguma par sewischku malsu.

Laulibus buhschanas. Waldschais senats sch is deenas isfchirhs jautajumu, waj laulatai seewai, kas wu wihru atstahjuse, tadefi ta pee wina naw warejuse dsihnot, teefba praft no wina mehnescha usturu? Senats atbidese, ka ir gan teefba, ja seewa war zaur teesu

peerahdit, ka winas dsihwe pee wihra, aif wihra wainas teefcham bijuse neisturama.

Labde pag. g. 26. bez. nomira Jans Blochs, kas plasechatai publikai pasihstams zaur saweem darschadeem raksteem pret kuru, no kureem eewehrojamaiais atehlo nabfotnes lara breefmas. Blochs bija ar masumu eesabjis un beigās pahrwaldija miljonus. Wifsch jo daudi nodarbjas ar dselschetu buhwem, padaridams tas par labdeem 40% lehtatas neta agral. Kad Blochs gribeja usnemtees seepajas dselscheta buhwi, pat jetu ministira labta schaubitees, waj jel mas eespehjams titt lehti buhwet. Bet beidsot wifsch tomehr wifsch pahreleznajaja un 1871. g. dabuja atkaju buhwet mineto dselschetu.

No Tiflisas. Wadrtas labdschā, Dschebraila apr., labds no weetejeem eedshwotajeem gribejis prezet labdu mahgabedu isfali. Kad garidneeks leedsees tos salaulat, tad labta deenā peedsehrusees labneeki paschi isdarijuschu laulatschanas zeremoniju un no bahnijas dewufchees uf garidneeka dsihwolti, kuram eedausijuschu durwis un logus.

No Rigas.

S. Robinsons, bijuschais Rigas-Dwinkas dselscheta direktors, tapat ari Bolderojas dselscheta preefschneeks 1. janwari Meranā miris. Robinsons paliks ridseneelceem peemina zaur dselschitu, kuru tas buhwes.

Atpirkschans no jaungada wifstem. Ka sinams, tad Sinibu Romijsa schogad isfuhidama jaungada wifschu atpirkschans listes bija simejufe diwas rubrifas, weenu preefsch studentu stipendijam, otru preefsch literaturas fonda. Gan ari agratas gabus weens otrs simeja preefsch literaturas fonda, bet ofisialis listes preefsch schi noluhla islasistas schogad tita pirmo reis. Par to ari mehš libdi ar wifseem ziteem leetas aifustimatajeem no firds preejajamees. "Mahjos Weefis" un "Deenas Lapa" scho ideju aifustimatajuschu un gabeem ligi preefsch winos jibnjufchees. Bija deefgan mums jaisur schis leetas deht usbrukumu un dusmu. Druhu jeen. lastajeem wehl buhs it sitta atimā schahjeens: "nekeratees pee swebcha kulem!" Pat tats aprindās, kuram fonda par labu bija nodomats, aif apmulfuma atstaneja balst: ar selta pumpi neuspumpeh mahlsu un dsjeu. Schee paschi noleedseji jau wairaklahrt dabujuschu pahreleznatees par schi "pumpja" derigumu un zerefta, ka tas wineem nebudis laitejis. Uf eesuhitām listem libdi schim preefsch literaturas fonda simeji gan tita apmehram labdi 400 rbl., kur preefsch studentu stipendijam sanahjis jau ap 1400 rbl., bet sumina dabu jitudu nosimti, ja eewehro, ka ta nahlufe wairat no tautas firds, no tahdam personam, kuras tita masaf speh dot. Stary leelaku sumu simejatajeem gan buhtu minams labds jeenijams tauteteis, kurfch sawus 100 rubtus, kuras tas mehdja preefsch jauna gada wifstem simeji, schchris schoreis uf puš, — 50 rbl. preefsch studenteem un 50 rbl. preefsch literaturas fonda. Jitadi stary teem "turigajem" gan pret fondu newalda deefin jil labwehliga tendenze. Ta weh "Walsis" un "Waltijas Wehtneecha" listes simeji preefsch studenteem 228 rbl., preefsch lit. fonda 18 rbl., weh Rigas Latweeschu beedribas listes studenteem — 104 rbl. 50 tap., preefsch lit. fonda — 19 rbl. 50 tap., weh W idsemes Sawstarpesjas kreditbeedribas listes studenteem 143 rbl., preefsch lit. fonda 1 rbl., weh I Pohrdangawas Srahj-Abdewu beedribas preefsch studenteem 73 rbl. 50 tap., preefsch lit. fonda — 0 rbl. Sawā sinā rasfurnjofschā parahdiba! Wel neba nu labdu buhs pespeest, lai tas preefsch lit. fonda sedo, peeteel, ja neteel attureti teel, kuri preefsch tejomā mehka grib seidot. Kates lai dara weh sawas pahrelezibas!

Sinibu komissijas peektdeenas sehdē preefschneeks sinaja, ka walsispadomneeks Treulands kopā ar darscheem ziteem tautesechem dahwajis Sinibu komissijai 110 rbl. preefsch latweeschu wehstures raktu godalagoschanas. Sapulze dahwanu ar pateizibu peenehma un ari nolehma isfilit godalgas par derigeem raksteem is latweeschu wehstures. — Weh tam apspreecha nosautumus latweeschu waloda walodneelceem K. Mühlenbacham un J. Endselnam peedalotees. Weh peezu stundu luga darba K. Mühlenbacha wadiba panahja wifos eewehrojamaiais jautajumos weenoschanos. Wadru schiram peenehma schadus nosautumus: leetas (tu) wahrds, ihpachibas wahrds, darbības wahrds, statika wahrds, weetneela wahrds, apstahla wahrds, statismes wahrds, saifchis un isfauzamee wahrdi.

Teikuma lozefku apshmei peenehma schadus nosautumus: teikuma preefschmets, iszejeje, apshmetajs (atributs), papiditajs (objekts), apstahlis; weentahrschis, nepaplahschinats un paplahschinats teikums, sawilts un salits teikums, wirs- un palihga teikums. — Dindabits (partizips), apstahlu dindabits (gerundijs) u. t. t.

Ja gramatika waj ari walodas mahziba labds wehletoš leetot lozijumu nosautumus, tad fakulze tam noluhlam nolehma schadus: fakulis, atteektulis, dewulits, popidulits, weetulis un fautulis. Wispahre fakulze waldija usfati, ka sfalās lozijumu nosautumi nemaj nebuhtu leetojami, bet fauzami weh labrtas par pirmo, otro, trescho u. t. t. lozijumu.

Wispahri redjams, ka fakulze turejufes pee pamata sifuma: peepataret jil ween eespehjomis libdschinejos nosautumus un no teem iswehletees simegatos un weh walodas sifumeem pareisatos.

Widsemes Tautskolotaju Sawstarp. palihdi. beedribai 3. janwari bij gada fakulze. Uf fakulzi bij sanahfuschu ap 50 skolotaju. Sapulzes wadoni wehlot K. Apins un G. Mednis dabuja weenadu balu wairumu. Mednis atteijas Apinam par labu, un pehdejais usnehmas fakulzes waditschunu. Wispirams taya godam peemineets weens no beedreem, kurfch isgabjuschā gada nomiris, protat Jefabs Stumbergs. Tad labhjas pee turpmateem deenas labrtibas punktteem. Taya nolahfs pehdejas pilnas fakulzes prototols un apstiprinats. Weh tam nolahja 1901. g. pahrlatu, no kura minefim tita sekofchās sumas. Wija beedribas manta uf 1. janwari sch. g. ir 4665 rbl. 26 tap., weenā pahda isgabjuschā gada tee ir peeauguschu par 1647 rbl. 43 tap. Schinis eeanahfums it sewischku wehribu labrtis feni Rigas rajona laufstolu inspektora, walspadozneela Fr. Treulanda dahwana. Proti, wina labwehli bij uf wina 25 gadu amata jubileju sametuschu 417 rbl. un winaim tos nodewuschu. Wifu scho sumu nu muhu eezenitais tauteteis dahwajis beedribai.

No ahrsemem.

Mandschurija un Koreja ka naida zehlons starp Kreewiju un Japanu.

Par schim abam semem telegrafs wehl arween nebeids mums schad un tad lo nebuht wehst. Sewischti Mandschurija teel pehbeja laika daudstahri mineta, tadehti nebuht leeki teiki par abam semem jau tagad pahri mahrdus eemehrojot to, la tuwala nahlotne Mandschurijas, un Korejas jautajums war peenent nopeetuu un draudojochu raksturu.

Pallawneeks Agapejews tureja nesen Peterburgas, „kreemu beedriba“ („Русско-Корейская“) preekschlasijuu par Mandschuriju un ajrahbija us to, ka apmebram preeksch gada laika Mandschurijas jautajums peenehmis jau tahdu raksturu, ka sagaidijuschu latru deemu karu ar Japanu, jo tiklids ka schi walsts isinajufe liguma satoru starp Kreewiju un Kinu Mandschurijas deht, ta tuhlin eefneeguje proteftu (pabalstuu no Anglijas). Ka is waldbas pasinojuma, 1901. gada sahuma redjams, tad lihgums ar Kinu netila noslehgts, jo Kinas lejsars, sabijees no „proteftem“, lihguma neparaktija. Pallawneeks Agapejews, kura preekschlasijuma satoru astahita „Hos. Bpema“, ajrahba, ka, tad Japanu pehrnsem buhtu eedroschinasjufes peeteit Kreewijai karu, muhu jahwoflis buhtu bijis torei deefgan grehts un Port-Artura buhtu marejufe tapt par otru Sewastopolu, par kuru angli mehds Wladwoostoku jau sen dehwet. — Teeta ta, ka torei dsjelszsch jaur Mandschuriju bija wehl wifs ipostis un satifsmi starp Wladwoostoku un Port-Arturu jaur Charbinu japani mareja is Korejas it weegli pahtrant, weeniga laime ka torei, ta ari tagad bijufe ta, ka Japanai naw naudas un ka ari tai es schai fina tagad gruhit, kas 1877 — 78 gada kara turkeem naubnu aisdewa, proti Anglijai. — Tagad, ka lairkrahti sinu, teelot atkal westas farunas starp Kreewiju un Kinu Mandschurijas deht un Japanu kauschu prahti atkal ustrautees par „to — ka Kreewija buhtsch Mandschuriju paturet“. Japanas, Anglijas un Seemet-Amerikas Saweenoto Walfstu prezes dabuhtu labus pirzejus un winu nau-dineeki dajschas fabritu buhwes augstus prozenjus, bet tagad — tur rihlojas Kreewija weena pate, pahrdot tur ja wa a schi prezes, rih to jaur sa wa a fabritas, su h t a us tureni sa wa u s jelta razejus. — Tas keras augschu mineto walfstu weikalneekem pee mata! Japanai pee wisa ta peewenojas wehl tas apstahlis, ka tai par daudh kauschu paschu mahjas un a i s g a h j e j u s naw netur tur sahiti. Pehbeja laika tee nu gan sahlot nahlt bareem ka us Mandschuriju, ta ari us Amuru apgabalu ar wifam gimenu, bet sweschka seme tashu naw ta, ka tad atrastos „paschu mahjas“ t. i. ir sem sawas waldbas.

„Nu, kas gan schim walfstim par dasu gar Mandschuriju?“ jautu zeem. lahtaji. Nu, itin weenkarichi, ari sde spehlt lonu zihna deht uftura, jo Mandschurija ir augliga un mineraleem bagata seme, tur ka angli ta japanu un Seemet-Amerikas Saweenoto Walfstu prezes dabuhtu labus pirzejus un winu nau-dineeki dajschas fabritu buhwes augstus prozenjus, bet tagad — tur rihlojas Kreewija weena pate, pahrdot tur ja wa a schi prezes, rih to jaur sa wa a fabritas, su h t a us tureni sa wa u s jelta razejus. — Tas keras augschu mineto walfstu weikalneekem pee mata! Japanai pee wisa ta peewenojas wehl tas apstahlis, ka tai par daudh kauschu paschu mahjas un a i s g a h j e j u s naw netur tur sahiti. Pehbeja laika tee nu gan sahlot nahlt bareem ka us Mandschuriju, ta ari us Amuru apgabalu ar wifam gimenu, bet sweschka seme tashu naw ta, ka tad atrastos „paschu mahjas“ t. i. ir sem sawas waldbas.

Bet no Mandschurijas Kreewija newar aiseet, sata pallawneeks Agapejews, jo austrumos zeeni itai spehtu un fatis solis atpatat laide breefmigi walste godam. Un kas lai notitu tad ar muhu Mandschurija buhweto dsjelszschu, kusch ijmalaja jau 170 miljonu rublu un ar Port-Arturu, kuras isubwe un apzeinatashanu ar swer jau wifmas lahdi 50 miljonu? — Peewenotat sem scho seme ta, ka peem. peewenotat Mandschurijas apgabals, Kaulafija un t. i., ari lahga neees, jo lahrija tur wehl naw nobibinajufes, eedshwotaji aismulschu u. t. i., tadeht wifas pahrnaldishana prahtu no mums leelus upurus un bes tam ari wehl jo wairat ustrahtu Japanu kauschu puhta prahtus. — Aileet ta tad itai, sata pallawneeks Agapejews, wifas jesch, t. i. o l u p a z i j a, lahdejadi angli tur sawas rotas. Egipri un austreeschi Bosniju un Serzegowinu. — Abas semes naw peewenotas pee Anglijas resp. Austrijas, bet faktiste „lungi“ ir Egipri angli un newis chedims ar sameem ministrem. Austreeschi walda Bosnija un Serzegowina wehl atklasti.

Amuriski Mandschurija apstahli tahdi, ka tur staw lahdi 50 tuhstochu kreemu saldatu un ufturas ari pats Amuru apgabala generalgubernators, generalis Grodekows (Charbin). — Weetejee 3 kineechu dschan dsuni (Mandschurijas datu generalgubernatori) nodarbojotees tagad ar ihpashu kineechu polizijas komandu organifschanu, lai spehtu pahdi zihnitees ar sameem spehkeem pret chunghu (raibaineekem), pret kureem, ka is kreemu telegrafa agenturas telegram redjams, wehl arween jabodas schad un tad kreemu kara pulkeem. Nesen, ka „Hos. Bpema“ notahsta, schee chunghu bijuschu til bestaunigi — pahrdroschi, ka samehmuschu manganeziba mesela zeema eedshwotajus un wehl dsjelszschu linijas tuwuma un aifwedusai tos kalnos, kur laitam gribes dabuht ipirifschanas naudu, ka turku sapitaji dabuja nupat par ameritanu mifionareni Siona kundsi.

Muhu generalgubernatora ufturechanas Mandschurijas robezhas esot tadeht nepezeeschami wajadfiga, ka Kinas „generalgubernatori“ tur esot pawifam bes spehka un waras ta ka wifas leetas greechotees weenmeht pee muhu angnta preekschneela, tuwam tur personigi atrodotees ari daudh ehrtaki un praktifskati wifas schahdas leetas ischkiert. — Tildauds par Mandschuriju. Aileet teikt wehl pahrs wahrdu par Koreju, par kuru zeem. lahtaji atron no scho rimindu rakstijata garaku rakstu „Wahjas Weesi“ 1897. gada pirmajos 5 numuros sem wirsrahta „Dshwe un laudis Koreja“ kas isnahjis ari ihpashu ihbewuma.

Koreja ir apmebram 20,000 knadratjuhdschu leela, ar lahdeem 15 miljonem eedshwotaju. Kreewiju tai itai lahdi 6,000. Wideja temperatura + 12° Jesh. Eedshwotaji pa leelakai datai nodarbojas ar semkopibu, un wehds sawus laukus apstahdta to la pee mums saktu dahrsus. Par n a i d u z e h l o n i starp Kreewiju un Japanu Koreja ita tik tadeht, ta ta atronas Japanai wistuwal un toti weegli eelarojama. Itai eelarot Kreewija Koreju nelahdejadi newar atant Japanai, jo tad ta no turenes waretu weenmeht apdradeht muhu dsjelszschu un wifu gala ostant, Wladwoostoku un Port-Arturu. Bes tam ari japani waretu tranzej satifsmi starp Wladwoostoku un Port-Arturu par juhras zeju, ja teem peederetu Korejas juhrmalu lahda kara osta. Lai to nonehstu,

tad Koreja nodomajufe eerihkot Mofampo osta ogtu noliftawu, itai Japanas protesta deht leeta atilka. Tagad, tur muhu fimanifschu ministru beedris Romanows apzeloja Mandschuriju, tas bijis ari Koreja un eegumis Tschenukas osta prahnu jemes gabalu Kinas dsjelszschu twaitonu beedribas wajadhibam. Jadoma, ka lihds ar japanu agrata ministru preekschneela markisa Ito („Japanu Bismarck“) weefschanans Peterburga, sahls nobibinatees labaka satifsmi starp Kreewiju un Japanu. Waruht, ka pehbeja ari atfinufe, ka tas pawalstneeki ari bes kara trofchna un zitadam brehtom war labi pelnitees jaur leela Sibirijas dsjelszschu buhwes beigschanu, jo eezelochanu Koreja un Mandschurija Kreewija teem nebuht neleedi, itai atteejotees us Koreju ar Japanu noslehgts lihgums, ka k a r a i p e h l u abas walstis tures Koreja weenadu staitli un nepa-leelinas to bes eepreekschija pasinojuma weena otrai.

Atteejotees us pascheem korejeescheem jafaka, ka tee ir klufi tantini, kas panes daudi ko wifai pazetigi. Itai japanus tee sahlfuschu eerihdet, jo tuhlin peh, laimiga kara ar Kinu japani sahla rihkotees wifu seme ka „lungi“ un zentas usspeeti weenteefigajem korejeescheem ar waru „attishibu“, ta peem. japanu saldati un poliziji apbrumojas ar schlehrem un sahla feri us eelam korejeeschus un greeht teem majo bistii (ta jauko peles asti) not, kuru tur wihreeschi mehds us pawalstauscha audfinat un tad mafa zelulina kopu sapraust. Tas nu bija korejeescheem par daudh, lai gan japani zentas isstaidrot, ka matus us pawalstauscha zeeti kopu jawalkot tee pamafinot jawu smadzeni apmebru, jaur to ari isstaidrojotees tas, ka tee kultura esot it tahlu atpatat politikuchi.

Janu, Wohltaten soll man nicht aufdrängen. (Labbaribu nebuht usspeeti.) A. W.

Anglu-buhru karsch.

Kriegersdorpas, Potscheffstromas un Klerksdorpas behtu lehgeros noturetas konferenzes „generala“ Andrewa Kronjis un komandanta Wehrmofa wadiba. Konferenzes itelufschas pret „weltigo“ kara turpinashanu, us lahdu usstahwot Delareis un Dewets. Nospreests ari dibinat jaunū tautas strehneeku“ nodalu, kura lai Transwalas deenwidus datu fargatu pret karu weedeem buhrem. Dalibneeku schai nodalai esot rapilnam. Teeta til ta, ka mineta fina ispatim no angteem draudhiga Neutera biroja. Katra — fira, ja pawifam tam-ihdfigas leetas nospreetas, sreebums buhs notizis maileet spaideem peepalibdot no anglu puses. — Pa tam us kara lauta buhri nebuht neistrada nogurumu. Paschulak atkal lahda buhru nodala usausufse stedes pee Marioni. Pee Mohofas notufise kausa starp Lotfa strehneekem un Fuschu buhrem. Angteem nahjis palihga brunu wilzeens, kusch saweem Mafima teelgabaleem aistreezis buhrus.

Buhri karo tagad jau trescho gadu — sawas nealkaribas labad; bet ir wehl otrs problems, kura deht buhri wehl schwadstina eerofschus: tas ir jautajums par lafru stahwoflis nahlotne. Angli gan ispausch, ka buhri lafreem darot pahri, bet fakti dod pawifam otradu lezibu. Taisniba gan, buhri lafreem nelad nedos plinti rotas, neds ari lihdsigas teefbas, bet zitadi wini ar lafreem iteel tot labi. Melnee labprahst sahjas buhru deenesa, bet pee angteem wini itai tad gree-schas, tad jitur glabhina wirts naw. Un tagad wehl Pretorija angli melnajeem war solit trihschahreju algu — tee labal par wehderu deen pee buhrem par lafreem un nafu neesejem. Uguni buhri lafreem ne par lo nesuhja. Sahluma ari angli turejas pee scha primija, bet tagad wini apbruno wefelus pulkus lafru un suhta tos pret buhrem. Tahda rihziba nepatika neweenam afrifanderim, jo ar to bija fahschobiti wif wiau dschwes pamati. Un tad tad angli nahja klaja ar sawu programu, ka peewenotats republikas lafreem dodamas pilnigas pilsonu teefbas, tad buhru ihgnums faneedja sawu augstato paschpi. Romeht angli paliks pee scha sawa nodom, tameht ari buhri zihnitees tahlat un kaspeme wineem pabalstijaju netruhts. Ka tas teefcham ta, redjams no pehrnajam meera farunam starp Botu un Kifschneru. Buhri rasi torei isnahjis meers, ja Seiberijs un Tschemberlens nebuhtu prafruschu no buhrem, tee padodas bes nelahdam norunam. Un tameht buhri wehmas lafru nahdomo listeni, tameht wini ari neliks eerofschus pee malas.

Buhri preeksch sewis ari eerihfuschu sawus koncentrazijas ledgerus, kuru apstahrtne teel lahrtigi sehts un pauts, tur omulgi dschwos wimu behrni un seewas, no kureem tilto trescha daka krituschu angli nogos. Un no scham weetam buhri nekaujās ne par lo padshitees; lai gan wini ari wehl tagad ir apbrinajomai beshebdigi, tad tomeht it wif keras pee eerofschem, tad wajaga aistahmet schos lehgerus. Sirgu wineem truhst tikpat mas ka gomju, jo fakertos angli firgus wini kop daudh ruhptag, neta angli to speh un prot. Bih-stamds gadschahrtas wini tos nelajis eelejas. To wifu kopu sanemot, buhs ari saprotams, lahdejadi buhri war til ilgi at-turetes angteem pretim. Un te nefas negrofsees ari tad, kad angli us Deenwidus-Afriku nosuhitis jauaus kara spehbs. Angteem wajaga grofit sawu postiku un wispirms isstahinat apbrunotos lafru pulkus, tad buhri rasi eelaidisees farunas. Ja buhrem dos drofchibu par paschwaldbu, atlihdsibu par nopolitiam farmam un kaspemeekem apschelofschanu, tad wini tahlat lafram nezhnifees.

Franzija. Deputatu namā bonapartistu tautas weenteeks Kineo d'Ornano turejis sparigu runu pret kara ministri Andre. Andre pats ka jauns ofizeeris esot bijis duhschigs imperialists, bet nu tas isleekotees gliuchi pahrwehrtes, tas esot ap sewi sapulzejis katofu basnijas pretineekus un esot atrahwis stipendijas dacheem stingri tizigu katofu gimenu dehleem. Slepena polizija kara ministrijā esot atzelta, lihds ar to wif kara spehka noslehpmi teelot finami Franzijas prete-neelam. Iszeblās deputatu namā keelists trofchnis, peh, kura aplufschanas kara ministri Andre atbildeja un peerahdija, ka tas jau 1870. g. ka jauns ofizeeris bijis stingris republi-kanu partijas peekritees un ralsijis toreisefam kara ministrim wehstuli, kura tas isstahstijis sawus republikanu usstatus. Us to Kaffanals (no bonapartistu puses) Andre pahtranz ar is-fauzeenu: „Ko, juhs jau torei ka jauns ofizeers nodarbo-jotees ar politiku, politifschanu juhs arween esat pee-topuschu!“ — Iztetas labaja pufe tahds trofchnis, ka Andre jutās speests, atlahst runataja folu. Peh, Andre runaja Montebellos fameerinescha gara. Tildauds jau nu saprotams,

Sapulze ar leelato sajuhsmibu isteiza Fr. Tr. igam sawu firnigato pateizibu par leelo labwehlibu schai beedribai. Bet scho paschu gabijumu es nelahdi newaru atstah ne-isseetotu, lai neistaitu sawu nesapraschanu par wifeme teem skolotajeem, kuri wehl naw schis sawas paschu beedribas beedri! Weena puse persona, kura neka d neleetos beedribas pabalstus, upure wairat simtus beedribu par labu, un otra puse wairat simti skolotaju, kuru laba beedriba paschaw, nekufina ne masa pirkstina winas laba! Senal beedriba bij tanis domas, ka skolotaji neesstahjas beedriba augstas gada malfas deht (to schini paschu sapulze wairat beedri noledja, aistrahbidami, ka wineem esot finami pateesi turigi skolotaji, kuri negribot beedriba estahtees) un tas jau ar pee weenas datas skolotaju waretu buht, bet tomeht pee wisleelatas skolotaju datas ir manama ta leelata weena l d s i b a pret beedribu: us beedribas preekschneela usajinajumu eesuhit beedribai sawas atsaulfmes schmejotees us beedribu, cenahfuschas itai trihs wehstules! Wisleelato weenaldbibu, ja negrib teikt to zitu, leezina ari tas fatts, ka no 220 eerastijuschamees beedreem wehl di w u g a d u laika naw samafschuschu sawu gada malfu (un ta tad peh stat. issehgti no beedribas) 54 skolotaji!! Schimbribischam beedriba ir 166 beedri (no jauna peenahfuschu — 17). Rewifijas komifija atfina wifu beedribas darifschanu wefchanu wispreekschifimigataja lahrtiba. Peh, tam sapulze apstiprinaja gada pohrtatu. Tad tapa 1902. gada budschets apstiprinats. Preeksch pamata kapitāla nolehma atflaitit 1 proj. Bes pilnas sapulzes nolehmma atlahwa walbei isdot beedreem ween-reiseju pabalstu ne leelatu par 75 rbf. paschawigu pabalstu ne leelatu par 15 rbf. mehnesi. Schogad wajadseja is waldes isstahtees Fr. Geminam un Treusanda kundsei. Sapulze weenbalfigi eeweheleja tos paschus atkal no jauna. Rewifijas komifija eeweheleja: Razeni, Dragneetu un J. Osolinu; landidatos polika: Wehiss un Sandmans. Waldes landi-datos eeweheleja: Apinu, Kublu un Wifzinu. Plestlawas gubernas skolotaju palihdsibas beedriba bija greefufes ar ralfstu pee schis beedribas, lai ta ari no sawas puses greeftos ar luhgumu pee waldbas, lai skolotajeem islubgtu leelatas teefbas. Sda jautajuma isstahdaschanai eeweheleja komifiju no trim lozleem: Medna, Razena un Dragneeta. Rahso-fchaja junija, ka tas jau parafis, tiks sarihfots leels konzerts, beedribai par labu; notes taps drihsjuma isuhitias. Bina sapulze usdewa walbei lihds nahfoshai wafaras sapulze is-stahdat preekschitumu tahda fina, ka beedri nauda taptu noteikta ne semata par trihs rubleem, bet malfajumu kopjuma nedrihst buht semata par 100 rubleem. No sawas puses walde finoja, ka waldbia beedribai atwehlejufe eegubt nekufinam ihpashumu pahweesmes eerihfoshanai, tapat ari atlahwufe peenemt noguldijumus us nogulditaja wabrda, bet atraidijufe beedribas luhgumu deht Kurimees gubernas skolotaju peewenofschanas Widemes gubernas skolotaju beedribai. Pehdigi walde atkal no jauna atgahdinaja beedreem usdot sawas adrefes un finas par sawu familijas salahwu. K. A. S.

Rigas Latweeschu Amatecku palihdsibas beedriba. 1. janwari. ka jauna gada deena, Kreemu gimenes sabeeedribas telpas, Dfenawu eela 96 (Strahla fga nama), bija sarihfotufe seemwehtlu egliti par labu beedribas bahrineem un atraitnem. Pee eglites swinigs zeremoniju isdarja Bertudes bafnijas wirsmahjijas Waltera fgs. Peh, tam ita isbalitas dahwanas: 39 atraitnes, lafra dabuja 2 rubli staidra nauda un zitas dahwanas. 25 bahreni ilkstris dabuja dahwanas 2—3 rublu wehrtiba. Ta masee, ka ari atraitnes labu laifu palawejas ap jauti puchfotofwehtu egliti, pee kuras beedribas komitejas wibri isdallija malfajeem un atraitnem salidumus. Wehlat gahja wif preezigi mahjas, peeminedami, ka wina aistahwji ka zitus gadus, ta ari schogad nebija peemirfuschu sawus bahrenifschus. Peh, tam beedribai minetas telpas bija weefigs wafars, kura bija daudh apmekletaju; sadshwe noriteja omuligi bes lahdeem trawejumeem. Rahds apmekletajs.

Projektetas elektrifkas spehka stazijas leeta. Ka finams, tad pilshetas domneeku sapulze usdewa Minchenes inscheneeram Dflaram fon Willeram fastahdit par jauno spehka staziju planu un aprehnoti ari buhwes ihbewumus. Ka dhird, tad D. fon Willera usdewuma Riga jau eeradufsches inscheneeri E. Bernards un G. Niede, kuri pilshetas buhwewaldei weedalotees usstahfuschu wajadfigos preekschdarbus. Ka paredjams, tad ar projektu tiks lihds pawafaram gatawi.

Sahdsibas. Pehbeja laika notufschas Riga atkal wairat leelatas sahdsibas. No lahdas juweleeru magastinas, Keela Maflawas eela Nr. 129 isfagtas dajschas dahrgleetas 655 rbf. wehrtiba. Bet slepenpolizija ari nelahwejufe meera un dsinufe sagleem pehdas. Diwi sagli, kas is-darijuschu scho sahdsibu, islahpajuschu ari dajschas zitas magastinas. Pehdigi lahds slepenpolizijis lahdu personu ap-turejis pilshetas lombarda, tur tas pallaban gribejis eekshlat lahdu laschoku. Israhdijees, ka wifam laschoku eedwufschu diwi pusanga sejni 12 un 13 gadus wezi un tee laschoku nosaguschu lahda strodera darbnija. Peh, tam wehl atrafas dajschas sagtas leetas, kuras isfagtas no schahbeem dschwofteem: Marijas eela Nr. 34, Jahna eela Nr. 40, Masaja Pils eela Nr. 21, Dirnawu eela Nr. 66, tur is-fifagti 9 spani sweesta, Marijas eela Nr. 48—142 rbf. wehrtiba, Bruneneeku eela Nr. 22 — 130 rbf. wehrtiba un wehl zitu. Rosagidas leetas atdotas atpatat ihpashneekem.

Grahmatu galds.

Medafzijai peesuhitias schahdas grahmatas:
„D. Defoe Robinsons Krushfisch.“ Tulkots peh G. A. Grubnera wahju ihbewuma, salahbdita ar wairaku pedago-gu un mahjitu wihru palihdsibu. Rigas Latw. Beedr. Derigu Grahmatu Nodakas apgahdbiba. Riga, 1901. g. 89, 376 lapp. Ralfs 1 rubli.
„Baltijas teesu kalendars“ 1902. gadam. Sastahdijis cand jur. Fr. Karluwalts. Riga, 1901. Brigadera app. 138 lapp.
„Stola.“ Lafama grahmata skolam un mahjam. Sa-stahdijis A. Laimifsch. Birmais sehjums diwos koncentrifskos rinkos. Nr. 53 shmejumeem. Riga, 1901. g. Brigadera app. 8°, 173 lapp. Ralfs 40 lap.

Ja wikeenihlakais ministris Klerikaleem ir tainji Andre, tapeh, ta tas reforme armiju republikanu gara. Un lihds ar armijas ofizeeru pahreeschanu republikanu pufe monarhisteem suhd laira zeriba uf lahbreisejeem panahfumeem. Bet tainji to ari labi saprot deputatu nama republikanu wairumu un naw to domat, ta tas kaus frist Andre par preeu Klerikaleem. — Paschulail isstudinata tirdsneeziabas statistika, peh, kuras israhdas, ta iswedumi pag. gada bijuschi 4,166 milj. franku leeli, eemedumi 4,714. 1900. gada tika eewefts par 4,108, iswefts par 4,697 milj.

Wahzija. Wahzu agrareeschu lapaš arween wehl teepjas, ta no waldbibas proponetais jaunais muttu tariffs esot pilnigi nepeeteofschs un kad waldbiba wee ta paleefot, tad agrareeschu balsofshot labat preefch pilnigas brihm-tirdsneeziabas. Proti leeta tahda, ta lihds ar labibas muttu paaugstinaschanu proponets paaugstinat ari daschas ruhpneeziabas muttas uf apwehram 20—25 procentem no eewedamo leetu wehribas. Agrareeschu nu zere zaur draudeem, ta bal os pret latru muttu, peefpreef ruhpneeu aifstahwju, teem peefleotes. Schahdas zeribas nu gan welligas: teel apgalwots, ta wahzu majo walstju weeneefi, luseem bundes-rabta balso wairatums, nelahdi neelaidifschotes uf labibas muttu paaugstinaschanu pahri par prufchu waldbibas proponeto „minimalo“ (wisemalo) tarifu, fufsch ta jau par pufi paaugstina lihdsfchinejas muttas. Bar nu gan buht, ta agrareeschu til sparigi usstahjas, lai isdabuhu zauri jel waldbibas projektu, teem waruhut bail, ta reichstags ari to stipri neapgraisa. — Znterefanti, ta jaunaja tarifu projekta proponeta ari mutta uf g r a h m a t a m. Proti paschas grabmatas gan teel atstahjas bef muttas, bet par w a h l e e m jamakfa 120—240 kap. pudā. Bet ta ta laba data no eeweflam grabmatam teel eeweflas eefesetas, tad praktiski isnabtu, ta par wisam eefesetam grabmatam jamakfa mutta. Schahdu pagebrejumu nu leeta data wahzu pufes til pareifi nosauz par mehginajumu, atspreef atpafat tautas igliditibu. Wef tam schahds projekts toti neprahstigs tai fina, ta tas waretu paschibat zitas walstis, eewef muttu uf wahzu grabmatam. Projekta nelabumus apfehruichi ari wahzu grabmatu tirgotu, kuru wefalus famosais projekts griebeja „apfargat“. Te eefneegufchi waldbibai „weeminas rafftu“, kura tee peerahda, ta Wahzija pehdejos gados iswedufe 900,000 pudus grabmatu, bet eewedufe til 270,000 pudus. Ta tad Wahzija latra fina buhtu stipri japefch semifschki ari tapeh, ta Wahzija starptautifsch grabmatu tirgus. Lihds schim par e e f e e t a m grabmatam nem muttu weenigi Italija (125 kap. pudā) un Kreewija (150 kap. pudā).

Anglija. Paschulail atwehtris anglu parlaments ar trona runu. Trona runa schoreis tifpat nabahfiga fatura fina, ta preefch gada, tad karalis Edwards pirmo reis eefauza parlamentu peh karaleens Wiktorijas nahwes. Galwenais aifrahdiiums — tasech Deenwidus-Afrika, par kuru tapat ta preefch gada peefshmetis, ta tas wehl glufchi gala neefot, bet ta ta galwas pilfchetas un dsefzetli anglu rotas, tad neefot to schahditees par fara ahtru pabeigfchanu. Tagad wehl peefshmetis, ta fara operazijas esot preefch anglem nehmuftas toti idewigu wirfereu un fara lauks tijis stipri eefchaurinats. Anglu saldati esot isfurejufsches toti humani (?). Satifime ar zitam leelwalftim esot draudhiga, ta bijufe. Tahlat trona runa wehl usflaita daschus pagahufcha gada notikumus. Bet par paschu galweno leetu — miifigeem fara isdewumeem un lihds ar to leelifto defizitu anglu walstis budfchetā naw trona runā minets i ne ar pufchplehfu wahdu. Karfch Afrika anglu torifeem tai fina toti idewigs, ta tee ar to war attaisnot negahdibu par eefschejam reformam. Wifis swars lits weenigi uf buhru kazu un koloniju leetam. Ar preefch minets trona runā, ta anglu kolonijas: Australija, Kanada, Jaunielande no jauna isfuhitijufschas fara pufus uf Afriku. Anglu saldati it dubfchigi pazeefshot wifus fara grubtumus un it neuhut neuhutotees nogurufchi (?). Rubpes darot nepeeteofschais leetus Indija, kas schogad atkal nolijis mafata mehra neta pehru. — Gefahufschas adrefes debates. Znterefanti, zil fanatiffi palufufchi pat anglu liberalee. To wadonis Kampbells-Dannermans parlaments isfejees, ta ja buhri wehlotees meeru, tad teem pascheem jaefschlot meera farunas un newis anglu ministrijat. Buhri esot anglu teefibas nijnajufchi, laufufchi meeru, postijufchi anglu ihpaschumus. Tapeh, nedrihfti buht runa no amnestijas peedahwaschanas waj autonomijas felfschanas. Ta tad israhdas, ta pat anglu „liberalee“ nonahufschu pee pilnigas iswiritibas, zilweftu teefchu nefajehgichanas. Kad jau tahds liberalo wadonis, tad finams naw wais to brihnitees, ta lords Solfberis isflaidroja, ta Kapjeme bijis nepezeefschami, isstudinat aplenfchanas labritu. Anglija newarot nelahdi buhreem attaut pasfahwibu, jo tad tee waretot fahtr intriget prer Anglijas interesem, beedrotees ar Anglijai naigibam walftim. — Paschulail isstudinati staiti par Anglijas eewedumeem un iswedumeem 1901. gada. Iwefstas pawifam mantas par 280 milj. mahzjinu, eewefstas par 522 milj. mahzjinu. (I mahzjina ap 960 kap.) Wifapahr pehdejos 6 gados iswedumu un eewedumu famehfs schahds:

	e e w e f t s	i s w e f t s
	miljons mahzjinu	miljons mahzjinu
1901. g.	522	280
1900. "	521	291
1899. "	485	264
1898. "	470	233
1897. "	451	234
1896. "	441	240

Zi ta tad redfams, ta Anglijas tirdsneeziabas apgrufijumi ari pehdeja gada naw neto mafnajuftes, ta Anglijas bagatiba, mitfiga pehna, fahdu ta dabon no fameem kapitala eegulbijumeem ahfjemēs, tai atkaut igadus par 2200—2400 milj. rublu wairat eewef un patchret mantas, neta ta fpeh isweft.

Turzija. Sultans peh, igatas stomifchans tatschu parafstijis „irabi“ (utaju), zaur kuru Bagdades dsefzeta buhwe teel nodota jau agrat nodibinajai wahzu fabeedribai; kura gan apnehmusēs peelaif par ahfionareem ari frantifchus ap 40 procentu augftama, famehr wahzi paschi patura 60 procentus no ahfijam. Tomehr wahzi gribet atkaut peedatitees pee buhwes ari zitu semju kapitalifjus. Sihalci nosfajijumi, sem kahdeem fultans atfahwis dsefzeta buhwi, wehl

naw finami. Pehdeja laita bija baumas, ta frantifchu kapitalifli gribet weeni ufneemtees dsefzeta buhwi uf peenehmiga-feem nosfajijumeem neta wahzi, bet tagad israhdas, ta tatschu buhs notifufe isfihgichana. Leetas, ta ari wahzu feifjas un ta fuhstnis Konstantinopolē buhs isdarifufchi mafleet fpaibus uf fultanu, tam zeefchi atgahdinajufchi jau agrat reis doto apfollijumu.

Teefleetu nodala.

Nelaimes gadijums waj fepfawiba? Apfahrtneš eefibwotajeem wehl buhs laba aminaš Keipenes (Madaleenes draudf, Rigas aprinki) 1900. gada 15. aprifa trofchamainais gada tirgus. Stary jiteem toreis stipri fidojās ari weetejās muifschas frahdneefi-kalpi. Rilda lahds frahdneefs Nikolajs Roofs stary zitu bija isfeizis uf muifschas fah-rasta fahfobfona, ta winsch to notififshot, jo winsch neefot „nelahds fahfrafts“. Pats dserot un tad wehl ejot fungam fuhdset, ta ziti to darot. Sghis isfeiflums, kuru apleejinaja leezineefi, ta ari apstahlis, ta Roofs ar fahfobfona atradas pehdeja laifa pasfahwigā naidā, gandrifh wareja isnahft Roofam leela mehra par faunu.

Turgus wafara wehl wifš weeteja „Krusta“ frogā freetni eemeta un tad gahja mahjās. Kroga rumfchajā preefchina wehl palifa wezais fahfobfons, Roofs un otrs tās paschas muifschas kalps Pero un fawā starā fribdejas. Ziti tam nepeegreesa nelahds wehribas. Eifai lahds leezineefs bija dferdejis, ta Roofs uf fahfobfona atkal teizis, ta winsch neefot „nelahds fahfrafts“. . . . Nahfoshā rihā pee „Krusta“ frogā trepem, kuras ir foti angfias, atrada wejo fahfobfona guft ar fahragatu galwu. Pee famanas winsch wairs ne-nahja un tani pascha deenā nomira. Eifhi usfchlebrifshot israhdijas, ta wina galwas kausā atrodas wairakas plaisas. Ahfifš konfateja, ta fahfobfons galwas kausu fahragajis ar fparu krihot uf pee trepem gulofcheem afajeem brugu amneem. — Eewehrojot apstahftas, ta Roofs bija fahfobfonom draudejis un wina fawfharpejo naidu, pret Roofu nu tika uf fod. lft. uft. 1464. p. pamata zelta apfuhdfta par fahfifchana, zaur to no dabuhiteem fiteeneem fahda perfona dabuhufe galu. Leetu isfeefaja nesen atpafat Rigas apgabalteefā. Apfuhdjetais fewi par wainigu neatsinas un apgalwoja, ta winam nelahda fribda ar fahfobfona to wafaru nebifis. Wef tam daschi leezineefi apgalwoja, ta Pero esot uf wairateem isfeizees, ta winsch esot towafar fahfobfona grubdis. Ari tas warot buht, ta towafar stipri eereibufschais fahfobfons esot bef wifas grubfchanas no trepem notrifis. Nelahdu margu trepem neefot un tani wafara esot lihds leetus un trepes bifufschas glumas. Neefot pret Roofu nelahdu notifitu peerahdijumu — eewehrojot fcho pehdejo apstahli, kas atteez uf trepem, tad ari profurora beedrs beidrot atteizās no apfuhdftas. Apfuhdftā aifstahws, fw. adm. W. Beders wehl aifrahdija, ta eewehrojot apstahf-tus, schini gadijuma Roofs newarot buht nelahda fina wainig. fahfobfona grubdeis drihft warot buht Pero. Wef warot ari buht, ta fahfobfons pats no fahwajam trepem no-kritis. Teefas turpat uf weetas-pee teefas gada taifstais fpreedums bija, ta Nikolajs Roofs, 38 gadus wejs, teel at-fihfs no teefas pufes par newainigu un attaisnots. J. Kr.

Winnestu farakfts.

I. eefschaja 5 proz. premiju aifnehmuma (1864. g.) 74. isfiofejuma, 2. janwari 1902. g., krita schahdi winnesti:

Winnests.	Ser.	Bil.	Ser.	Bil.
200,000 rbl.	3,083	11		
75,000 "	2,295	50		
40,000 "	17,314	28		
25,000 "	18,727	40		
Winnesti a 10,000 rbl.				
Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.
1,936 8	5,470 12	6,315 3		
Winnesti a 8,000 rbl.				
Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.
2,607 4	5,982 33	15,998 33		
4,149 2	6,043 32			
Winnesti a 5,000 rbl.				
Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.
1,375 4	5,735 28	6,789 1	15,669 13	
4,328 23	6,750 35	12,097 43	16,382 1	
Winnesti a 1,000 rbl.				
Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.
140 15	5,245 10	13,244 23	16,064 22	
1,046 10	6,098 50	13,741 6	16,729 17	
4,535 48	6,208 46	13,886 7	17,674 49	
4,638 15	7,788 27	14,671 47	18,650 18	
5,226 23	9,922 38	14,821 15	18,731 39	
Winnesti a 500 rbl.				
Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.
36 29	3711 39	7926 30	11627 9	16155 48
71 37	3711 42	7943 8	11644 29	16177 10
130 12	3841 29	8023 30	11727 39	16423 27
164 49	4046 50	8028 26	11895 20	16430 16
239 42	4179 11	8244 15	11945 23	16459 3
268 42	4338 29	8269 36	12006 8	16512 13
271 47	4557 19	8403 31	12056 36	16673 5
358 20	4591 50	8441 20	12225 11	16737 46
405 34	4667 24	8673 27	12388 11	16776 45
423 38	4749 28	8821 31	12513 25	16781 14
438 33	4764 37	8906 16	12558 30	16800 18
466 8	4776 43	8942 31	12635 30	16832 43
481 17	4810 7	8966 26	12680 12	16948 5
506 45	4863 9	8970 19	12937 43	16991 21
506 14	5017 38	9043 50	12952 39	17080 49
718 39	5039 10	9139 23	12976 6	17261 16
844 21	5192 19	9175 15	13385 45	17356 7
1002 30	5426 48	9323 10	13419 12	17541 31
1048 42	5569 36	9761 22	13596 41	17765 13
1085 1	5688 28	9802 17	13644 47	17935 44
1256 24	5722 15	9818 39	13706 24	17937 50
1278 39	5735 42	9882 28	13728 44	18059 8
1399 37	5742 21	9892 19	13828 11	18064 20

Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.	Ser. Bil.
1434 48	5761 34	9903 28	14012 19	18163 32
1477 3	5809 41	9959 9	14142 23	18266 12
1537 45	5958 26	9966 41	14209 41	18307 6
1546 37	6010 8	10056 9	14266 1	18319 16
1621 39	6027 4	10090 43	14273 19	18330 20
1624 27	6102 44	10149 11	14342 47	18373 26
1765 2	6165 1	10186 5	14645 15	18378 24
1776 28	6291 23	10363 20	14689 20	18411 8
1777 24	6294 33	10374 18	14691 50	18483 28
1828 43	6319 15	10461 11	14704 10	18796 28
1863 25	6389 35	10464 16	14749 9	18802 4
1883 27	6439 24	10473 13	14781 42	18834 31
1922 25	6734 8	10474 48	14853 6	18936 26
2093 8	6827 50	10494 14	14862 37	18964 10
2113 48	6874 22	10538 43	14950 41	18990 12
2219 21	6887 8	10794 25	15015 13	18990 16
2255 7	7059 38	10837 10	15147 11	19108 14
2481 35	7111 20	10849 30	15215 33	19123 39
2608 42	7129 42	10871 28	15235 8	19171 42
2842 28	7140 47	11089 3	15290 40	19385 28
2884 44	7354 49	11186 18	15442 30	19483 8
3005 42	7448 32	11245 9	15481 49	19514 18
3020 2	7571 32	11358 5	15607 17	19569 22
3051 27	7744 37	11446 20	15668 9	19593 17
3095 1	7751 31	11465 17	15686 50	19685 46
3130 15	7789 8	11494 1	15814 45	19725 2
3144 42	7825 41	11581 2	15874 15	19780 43
3393 4	7851 28	11609 15	15975 16	19828 34
3509 25	7894 5	11609 27	16003 26	19892 40

Amortifetas tifa schahdas ferijas.

Serijū numuri.	Serijū numuri.	Serijū numuri.	Serijū numuri.	Serijū numuri.
42	2156	6032	8821	12354
80	2414	6066	8998	12454
189	2967	6208	9002	12543
357	3020	6265	9039	12726
510	3125	6347	9363	12792
614	3158	6540	9504	13004
617	3217	6609	9649	13099
678	3299	6948	9650	13240
762	3312	7185	9967	13403
775	3478	7390	10015	13409
783	3700	7448	10115	13528
917	3766	7450	10422	13764
1174	3883	7629	10650	13823
1208	3942	7834	10821	14155
1277	4083	7879	10848	14160
1439	4408	7957	11078	14171
1468	4536	8005	11470	14237
1657	4918	8043	11517	14602
1726	5036	8204	11520	14607
1803	5701	8563	11615	14759
1835	5809	8637	11746	14763
2079	5982	8666	12197	14913

Pawifam 152 ferijas (7600 bifetes) par 1,026,000 rbl.

Tirgus fmas.

Riga, 9. janwari.

Pagahufschā gada beigās Kreewijā temperatūra gandrifh it wifur bija angfata par normalo; fahpiba bija no 6°—12°; deenwidwafaros wideja temperatūra wifur bija angfata par 0°, tapeh, tad ari atfufnis. Seemelos fneiga daudf fneega, famehr wafaros lija leetus. Turpretim deenwidus bausf weefis nebjā ne leetus ne fneega. Seemelos, apwehram no Rigas lihds Saratowai ir pilniga fneega feja, turpretim deenwidwafaros no fchāds linijas naw fneega.

Rigas tirgū naw notifufschas nelahdas pahgrosifbas, tas arweent flufh. Eewedumi un peedahwajumi gandrifh pawifam nobeigufsches. Rohhumi uf iwefchamu nemotef, kas pa dalai isflaidrojams ari zaur to, ta pahpabefschana naw wifai drofcha.

Linu zenas arweent zetas un preefch pahdewejeem idewigafas. Ari no ahfimeem peenahufschu wairakf peehrafijumi, tapeh, ari notifufchi wairati ihwami. Peerata wifwairat labafas fortis, ihpafchi no Wif-jemē un Dfrowas. Eewedumi arweent wehl maf.

	Wibemes.	Kurfemes.	Leetawas.	Bernawas.
ZK	48—49	44—45	41—42	—
SPK	42—43	38—39	35—36	—
PK	35—36	31—32	28—29	—
W	22—23	20—21	20	21—22
D	16—17	15—16	14—15	35—36
+R+	—	—	—	48—49
+HD+	—	—	—	42—43
LD	—	—	—	15—16
LDW	—	—	—	12—13

Labibas zenas Rigā schimdrifcham schahds:

Rudf, kreemu, uf 120 pamata mahzjinu mafā: 78—80 kap. pudā; Kurfemes rudf un schahmet 77—78 kap. pudā.

Rwe, schi, 125—127 mahzjinu fmagi kreemu fweefchi mafā — kap. pudā; Kurfemes fweefchi mafā peh labuma — kap. pudā.

Wefsch, uf 100 mahzjinu pamata mafā 72—75 kap. pudā; 100 mahz. schahm. meefchos dod 80 kap. pudā; Kurfemes 113 mahz. 84—86 kap.

Wufas, labās gahfchās mafā 85—91 kap. pudā; schahmetas aujas mafā 85—87 kap. pudā; Kurfemes aujas mafā 85—91 kap. pudā; kreemu nefchahmetas aujas mafā — kap. pudā.

Schahmetas eifas rufsch, fchjeenes mafā 101—103 pudā. Kreemu linifchlu eifas rufsch mafā 99—101 kap. pudā.

Schahmetas, Stepu fchfllas uf 87½ proz. pamata mafā — kap. Pudra fchfllas, schahmetas 186—190 kap. pudā.

Wufas pufu (fauigreefchu) fchfllu rufsch mafā 85—87 kap. pudā.

Bahrtifas zenas Rigā:

kap.	kap.	kap.
------	------	------

Ēepaja.

Andri 120 mahjumu pamata malka 79-80 lap. pubā.
Weefis (publ) malka - 1an. pubā.
Weefis 110 mahj. malka - 1ap.
Masas. Labās gaismas ainas malka 89-97 lap. pubā; šķab-

Valstis webstules.

„Остановка“. Jūs teesam pārslatījušies, jo vīti vajadzēja u-
rābīt pēc lafē, tur to strēvi aptemēletu. Lomēte teesās
zēdā dēļsētu valdes rēti lād šķabās pēstās pēstēs, ja
tai nav labprātīgi jamašfats.

Telegramas.

Peterburgā, 7. janvārī. Valar Seemas pili un
Kewas malā Biskauglā slatbuhtnē notika kristīšanas parade.
Mafawā, 6. janvārī. Pirogova kongrešs luhēja
zauri kongreša statutus un pēh tam sehdēs atlika luhēd

Warschawā, 6. janvārī. Warschawas rakstama
pāpīra tīrgotāju sapulzē tapa nolemts tirdzniecīstā satīfsmi ar
Wahjiju zīt ešpēhjamās aprobēšot.

Charlowā, 6. janvārī. Nakti uš 5. janvārī Pol-
tawas un Meresas slatjās brauzeeni ištēhja no stēdem.
Wagoni gan tika šabragati, bet nelaime ar laudim nenotīsa.

Parīšē, 18. (5) janv. D'Ornano tautas weetneeku
namā pēpārjāja par pabrāhpuemeem, tūri noteefot pēe
ofīzeeru paauglīnāšanas; tagad pēe tam teefot eewēbroti
politīfki jautojumi. Kara ministrs, generalis Andrē aīstahv

Berlinē, 18. (5) janv. Wahju walstis banka distontu
pafemināja no 4 uš 3 1/2, proz.

Londonā, 20. (7) janvārī. Awīsei „Standard“
telegrafē no Brūseles, ka buhru galwenā kara
munīcijas nolīstawa atronotees Frans-
walas seemekaustrumos, netablu no Lūpanas

Romā, 18. (5) janvārī. Gubastowš, Kreewijas
ministrs-resīdents pēe pahwesta, šarīhjoja meelastu, tur bija
slat: kordinoli Kampolla un Nakti, frantīhju wehstneekē

Stokholmā, 18. (5) janvārī. Sweedrijās un
Normērijās tonjūli labā sehdē ezeheļa šewīshlu komīšju,
kurai jāīstāhda jauna šahrtība preefšch abu walšju kon-
sulateem.

Barselonā, 19. (6) janv. Zaur latla špabdsēnu
labdā twaitu wehptūmē, Montresas tuwunā 60 personas
dabuja galu un 100 tīsa eewainotās.

Konstantinopolē, 18. (5) janv. Bagdadas dšē-
zeta konzešija dota uš 99 gabēm. Tapat uš 99 gabēm
pagarinata konzešija preefšch Šaidar paščas-Angoras un

Estīšchēbrās-Angoras dšēlzeetēm. Jaunās dšēlzeetē šahrtēes
pēe Romīatas(?) un ees zaur Bagdada luhēd Pērfijas jūbrās
lūhjam. Gala weetu wehlat nospreedīs kopā ar turku waldbi-
hu. Preefšch dšēlzeeta īsuhwēs no Konstantinopolēs luhēd

Дозволено цензурой. — Рига, 8 января 1902 г.

Издательство и редакция: С. С. Платес.
Учредитель: редактор:
Dr. phil. Arnolds Platēs, Dr. philos. P. Sāltis.

Rīgas Hīpotēku beedribas norehšins

dezembra beidšamajā deenā 1901. g.

Table with columns: Debitori, Krediitori, and various financial entries with amounts in Rubl. and Kop.

Dr. Peters Verlbads runajams 2568
ausu, deguna, kakla un krūšhju
slimībās no 9-11 1/2 un 4 1/2-6.
Terbatas eelā 18, 2 tr.,
Santēra Marīnfona tūnga mahj'p

F. Meerkalns runajams no pulk. 9-1 un no 4-6
Marījas eelā 9, df. 12, Rēstērona
nomā. 338,40

H. Gotliebs, runas fūndas no 10-1 un no 4-5
pēh pūsd. Kalku eelā 35,
Kauf eelās fūndā. M 1161

Poliklinika ahdas un dšūmuma slimībās,
Rīgā, Šēfshān eelā Nr. 16,
Slarj zitu īsmēlēšana ar elek-
trīfšu apgaiswoschānu, ahrē-
šhāna ar elektrīzītātī. M 2423

Privata klinika un ambulanzē.
Dšūrnawu eelā 64 (slarj Alesandra
un Terbatas eelam.)
Behruu slimībās: Bīrmdēenās,
otrdēenās, zeturtdēenās un pēct-
dēenās no 3-4.

Māwīfū pagafā skolotājs,
labeht uš 19. janvārī 1902. gabē
teef usāzīnātī kandidātī ap plk. 10 d.
eerasēes weetneeku japulzē deht lū-
guma notēhēhšānās.

Laufšaimn. u. mahj-
ruhpnēezīb. īstahde
Rujenē

21.-25. junijam 1902.
Rujenes Laufšaimn. beedr.
swīnot šawās pašahwešchānās
25-gadu jubileju,

Laufšaimn. u. mahj-
ruhpn. īstahdi,
jāweenotu ar
šīrgu wīlšchānās, īkreeschānās,
fajihstī arschānā un wāīslās
kehju un kumelu apfātīschānu
un štēpēlēschānu.

Chrlēno, kehwoš, kumelus un
to šolefzijas no wīšfām sagam,
leelopus, šuhlas, aītas, mahj-
pātus, bītes, wīšfādus laufšaim-
nēezības, modernēezības, dahrs-
topības, šatru-dahrsfopības un
bīšfopības rafschojumus, lauf-
šaimnēezības mašhīnas un rīhšus,
mahfslīgus mehslūs, toru un ī-
štrahdajumus īstora (lūhbrās) bīshu
tropus un drawneeku mašhīnas
un daīstus, dahschānās wahjruh-
pnēezības un roldarbu īstahdā-
jumus, laufšaimnēezības grafhā-
tas un rafšus, melioratijas planus
u. t. l., u. t. l.

Beetēlšchānās pēh šewīšchēem
formulāreem un tuwafās šinas ī-
stahdes programā.
Formulārus un programu īsuhstīs
drīhjumā laufšaimnēezības beedribām,
mūīshju un pagafšu waldem un —
uš pēpārjājumū šatram, kas tos
wehslās dabūht.

Skolneeki
aitod labu un lehtu pensiju. Šaruna
kreemu, frantīhju un wāīžu waldās.
Pāpīdū hūndas. Tronamantēeta
bulwārī Nr. 6, df. 9, pēe Holatijas
B. Šīršēin. C10139

Mhdens dšūrnawās un
frogs ar bodi
īstomajami no 23. aprīļa 1902. g.
Lapalās šinas pēe Karīnas mūīšchās
waldes v. p. Iltrōmancrofja.

Temneeku
mahja C 10210
pahrdodama šurcēm, 3 wēstēs no
Dwīnštās. Aramās šemes 45 dejet.
Auglu dahrs. 3 dšūhwojamas ehšas
un wīšās šaimnēezības ehšas.
Luwafās šinas Dwīnštā pēe šapītanu
Wīchailowa, Peterburgas šchofēdā,
Šreīmāna namā, pērtim dānīzāt.

Mahzību
grahmatweschand
un
tirdzniec. sinibās
pasnēd
J. Kasimirs,
Bastēja bulw. 9, da. 11,
zaur wahrtēem.
Runajams p. 1-3 d un no
p. 7 u. zīt laukē E. Platēs dr
Mahz. sah. katrā laukā.

Šchūnītu šihwēschānās
mahzība,
preefšch tūngū gar-
derobem
Alesandra eelā Nr. 120.
Teoretīfka un prat-
tīfka šchūnītu šihwē-
schānās mahzība pēh
jāunātās šhēmas
preefšch štūllīwēreju
un unīformu af-
wāllēem uš galwo-
schānās labī pēgulo-
šchēm. Mahzības laīst
4-6 nebelās. Rakša
par šurju: drehnē-
teem 25-30 r. Teem
tas naw drehnēekē,
40 rbl. Mahzēkē war
pēteīfēes īfdeenas no
plk. 8-10 rīhtā un
7-9 wafarā.

Balkin & Co., Rīgā,
Karla eelā Nr. 13, pērtim Šelgawās-Tūluma wofsalim,
pēdāhwa leelā īšwehlē:
Gēfshlu mašhīnas,
u rotām, šahjam un šīrga spēhtu dšēnāmas par wīšlehtatām ženam.
Wehtījamas mašhīnas
wīšfādās šortēs.
Roku u. gehpēlu kulumas mašhīnas
Pēena šeparatorus „Radiator-Kurjer“,
M 246

Jauns! Piano-harmoniji. Jauns!
Pianinos
Fligeli,
Harmoniji,
modernos īšgresnojumos, pilnīgi
pēh štīla.
Lehtakās ženas.
Jaunātās konstrūzijas. Greīni pagatawoti.
Loti ženas wehrtīgi.
Amerītas šhēma ar patentēteem pahrāhbojumeem.
Patīhšamas šhānās.
Leelā īšwehlē
wīšū štīhgu, štītamo, puhšchāmo un mekaniškū
instrumentu leelafais krahjums.
Wāšchja šeparaturu darbnīža.
Musika.
Karl Oberg.
Labā un lehtā eepīrščhānās weeta preefšch
wīšēem instrumentēem.
Rīgā, Wehweru eelā Nr. 12.
Jauns! Piano-harmoniji. Jauns!

Wēzaka šchūnmašhīnu, adamo mašhīnu un wēlošpēdn tīrgot.
Wilh. Ruth,
Rīgā, Kungu eelā Nr. 25, Rīgā.
(Dibināta 1873. g.) M 2042
Pāšānles šlaweno
„Benīfša“ (Phōnix),
Blesolt & Locke „Wettīna“
šchānānu mašhīnu,
Dārčopa „Dīana“ wēlošpēdn
weeta pahrāhbošchānās weeta. Lehtatās ženas.

Tirgotajiem, semkopjiem un amatneeseem

peebahwaju leela iswehle: M 2469

Ahdas, sirgletas un wilnu,

wenigi labu un teizamu prezī par wislehtatam genam.

Aughteeniba J. Brandt,

Riga, Suworowa celā Nr. 20,

agratā Lapinas ebraufschanas weeta, Bultewitscha mahja.

Rigas Latw. Amatu. Pal. Beedr. Krahsch. n. Aisd. Kafes

bilanze

beidfamaja dezembri 1901. gada.

(1795 beedri, drofchibas kapitala 150,335 rbl. 62t., Elisabete celā 18, paschu mahja).

Kafe masta par noguldijumeem 5-5 1/2% par gadu; par aisdewumeem nem 6 1/2%, 7 1/2%, un 8% par gadu. — Kafes darba laiks latru deenu no pulkst 10-3 pejs pusd., isnemot nedelas iweht-beenas un walsts iwehtis. Aisdewumu peepastijumam, kuri lihbi pulkst 12 pr. pusd. pee darba wedeja peeteikti, tai pascha deeta ipliba. — Wisī noguldijumi un eemafajumi schai kafe atswabinati no krona procentu nodotkeem.

Table with columns Aktiwa, Pasiva, Rbl., and K. containing financial data for the coffee shop.

Riga, 31. dezembri 1901. g. Balde.

Widsemes Sawstarpigas Kreditbeedr.

(Riga, Rigas Latweeschu Beedribas nama.)

Bilanze

us 1. janwari 1902. g.

Table with columns Aktiwa and Pasiva, Rbl., and K. containing financial data for the credit society.

Table with columns Aktiwa and Pasiva, Rbl., and K. containing financial data for the credit society.

Beedru garantijas Kapitala 2,288,880 rbl. — Kap.

Table with columns Aktiwa and Pasiva, Rbl., and K. containing financial data for the credit society.

Schuhshanas un schnitu shme-

shanas skola no

Elsa Rahzen, Riga, Suworowa celā 44, df. 3, reeja no Romanowa celas.

Pamatiga mahjiba top pasneegta schuhshana, schnitu shme-shana un preegredianta pejs Parfcharas, Wines un Parises sistemam preefch skentam, mehtseem un weichas. Turpat top pasneegta schu laika imalku roku darbu mahjiba un italistu dubulsta grabuatu wechana. Stolneezes peenem latru deenu no plshi. 9-2 un latru laika peenemu ari dshiwolti un pee galda. Samu

wahrishchanas kursu

atwehrihu 10. janwari tur pamatiga mahjiba tawat tirs pasneegta wifaba jaimneeziba no majata lihbi leelatom, wijs tas preefch jaimneezibas wajadfigs. Ehdent tirs idoti i ma. ias un pusdenas war dabuht latru deenu u to lehtato un labato. Perjuhtis ari mahjas, tas wechsees.

Elsa Rahzen.

E 112

III. Rigas sawstarp. Kreditbdr. norehkins

Kaktu un leelas Kaleju celas stuhri, paschu nama.

M 6706

31. dezembri 1901. g.

Table with columns Debet, Kredit, Rbl., and K. containing financial data for the credit society.

Bilanze 3,350,439 12

Sabeedri garant.fapit.: ar beedr. galw. 1,485,450 —

Wefeli un jiti dokum. jantenti eelafschana 146,751 12

Lihbi tarpmatam nolktas setofschas procentes:

Table with columns Par wefeli distontu, ar drofchibu, and other financial data.

Sabeedriha idara wehrtspapiru un distontetu kuponu wirtscham un pahrdofcham. imafsa bei lahba nowiltama Wrastawas agrar-bankas norezejnschos kuponus un isloctas kihlu shmes. dob naudas pahrdobumam un unemas wefeli, dsefzeli kuhstijamun shms, tonosementu un jitu nenoleedscham dokumentu eelafscham, schi la ari jitu un pasino uf peepastijamun tuhlin par usdewumu no-fastijamun un promissias leelum.

Uf statutu § 39 sabeedriha wed darischanas neween ar beedreem, bet ari ar priwatperjonam.

Riga, 31. dezembri 1901. Direktsija.

Otra Rigas Krahsch. Aisd. Sabeedr.

Riga, Dsrnawu celā 66, blakus „Aleksandra“ weefnijai. Telefons 1388.

Bilanze

31. dezembri 1901. g.

Table with columns Aktiwa and Pasiva, Rbl., and K. containing financial data for the credit society.

Drofchibas kapitala ar 373 beedr. garantiju 159,530 rbl.

Kafe atwehria latru darba deenu no pulst. 10 lihbi 2 deenā un bei tam wehi pa sefdeenu wafareem no 7-8.

Kafe masta par noguldijumeem no 2 1/2% — 6% gada, schlot no noguldijumu deenas un nem par aisdewumeem 7% — 9% gada, pee lam ari nebeedri war duht par galweneeem. Wisī noguldijumi, fa ari parahdu rassi schai kafe ir atswabinati no krona nodotkeem.

Surjewā. Treffnera

I. schtiras audfinafchanas un mahjibas cestahde ar pilnu gimnasijas kursu, wajadfigam jagatawofschanas klafem un skolas panjionu.

Primafskola, no kuras latru gadu abiturienti noleel studentu efa-menu. Sagatavo uf dafschadeem ehameneem preefch eelafschanas jitas mahjibas cestahdes, tawa deenefta un jemiwhseem dshwes arodeem. II. jemeftri 1901. eelafhti apmekleja 302 skoleni. — Wezumš pee ee-fschanas naw arodeichots. Mahjiba jahsees no jaina 9. janwari 1902. gada. Jaimus skolneezes peenem latru laika mahjibas gada un tiz aughtu, fa wini war kurjeem fetot. Wafsa par mahjibu un panjionu 110 rbl. pusgada. Ja brahli mahjas reise, tad mafsa teef poseminata. Tuwatas jinas palneedi ar rafftu un mutes wahrdreem latru laika un skolneezes peenem skolas nama Surjewā, Sirgu celā Nr. 2.

C 1 Hugo Treffner.

Wana

wahrishchanas un jaimneezibas mahjiba

preefch jaimneezem un lehtscham, fahfches 10. janwari 1902. g. 8 mehnefchu kursu 35 rbl. Programā: Galas jadalifchana, galas daku nofautschana un isloctofchana, fa ari wifu pahrtifas weelu jagata-wofschana. Ehdenu jagatawofschana, wahrifschana, eelwahrifschana. Jepeschu un majes jepchana ideenifschigā, piljomu un aughtimanu lechos. Dafschabas majes, leelu un mahu tuhlu, dshragu un pasteru jepchana. Desu tairifschana, galas schlitichana, jeeptu wahrifschana u. t. t., u. t. t. Tahlafi jepeschu jagreefschana, dajschdajchadu ehdenu igreifschana, galba klaf-schana un beforefschana, ehdenu jarassu jastahdichana u. t. t., u. t. t.

C 107

J. Runge,

Riga, Gertrudes celā Nr. 6.

Riga, Kauf-celā 10.

Advertisement for Harmoniumus, featuring an image of the instrument and text describing its quality and price.

Wisus jitus musikas instrumentus

un peederumus

wisu leelata iswehle peebahwa

D. Makowsky,

musikas instrumentu spezial-magajina,

Riga, Kauf-celā Nr. 10.

Jul. Heinr. Zimmermana musikas instrumentu fabr. weectu.

Leipzigā, Sw. Peterburgā, Moskawā, Londonā.

Riga, Kauf-celā 10.

Galu galā

teescham labs, wisam praifbam

noderigs

peena separatora.

Jannakajam

A. B. C.

peena separatoram

ir setofschee labumi:

- 1) naw welbomju, 2) naw gleemefcha weidigu ritenu, 3) naw falka rinku, 4) naw schornu, 5) naw schlihwju un zilindru ceelafamo, 6) naw stila un daks elhotaju, 7) ir pagatawofschas maffsch, 8) wisweglafi darbinam, 9) ar jentratora tulkifschu lehgereem, 10) pilnigakais prezejnschas darbs, 11) pilniga nofrehofschana, 12) lehtata jena.

M104

A. B. C. separatori

dabujami wairna u pa weenam pee generalweetneefa preefch kreemifas

Hugo Hermann Meyer,

Riga.

Wisadas moderneezibas maschinas, maschinu imports

bibinats 1873. g.

Preefch apgadaleem tur weht naw dabujams

mele agentus. Prospektus isineedi par brijum.

Galwofschana.

Ewehrojams!

Patris, kas wehlas eegahdatees peena zentrifugu, lai nekawejas ap- luhkot jaunakos rokas separatorus „Radiator“.

Ewehrojams!

- ➔ Separators „Radiator“ ir skolaiņu pilnīgākais un labākais separatorš.
- ➔ Separators „Radiator“ ir beš šķihwjeem.
- ➔ Separators „Radiator“ ir ar pahrmainamu ihšu wahrpstu.
- ➔ Separators „Radiator“ tek bumbiņu lehgeroš.
- ➔ Separators „Radiator“ ir loti weegli un ehrti tihrams.
- ➔ Separators „Radiator“ nokreimo štundā 80 resp. 160 štopus.
- ➔ Separators „Radiator“ darbinams apbrihnojami weegli.
- ➔ Separators „Radiator“ ir stipri buhwets un nepagehr reparaturās.
- ➔ Separators „Radiator“ ir nepahrsphejams nokreimoschanas spehja.
- ➔ Separators „Radiator“ top pahrdots ar galwoschānu.
- ➔ Separators „Radiator“ ir labs un lehts.
- ➔ Separators „Radiator“ ir dabujams weenigi pee

Balkin & Co., Rigā,

Karla eelā Nr. 13.

➔ Dahrstojjeem un laukšaimneekjeem ➔

zaur scho pasinoju, ka mana

fehklū tirgotawa

šahlot no jauna gada, atrodas Leelā Smilšchū eelā Nr. 29, eepretim pulwera tornim,

Bateildamees faweem zeen. pirzejeem par lihds šchim man dahwato usti- zibu, zeru ari turpmat uš jo kuplu pirzeju skaitu, jo mana ruhpiša un zenschanas ir peedahwat weenigi wislabakās fehklas un laipnako apkalposchānu.

Jaunos zenu rahditajūs uš 1902. g. kreewu un wahzu walodās issuhtu uš wehleschanos **par welti.**

Augstzeenibā **H. Goeggingers,**

Reisariskās Majestates galma apgahdneekš.

20.1

Industrie- u. Handelsgesellschaft M. O. Wolff, Hofbuchhandlung, St. Petersburg.

Russisch ohne Lehrer zu erlernen!

Soeben beginnt zu erscheinen:

Original-Methode Toussaint-Langenscheidt

Brieflicher Sprach- und Sprech-Unterricht für das Selbststudium der russischen Sprache.

Umfang: 36 Briefe à 1 Mark (55 Kop.) und mehrere wertvolle Gratisbeilagen. Jeden Monat erscheinen 2 Briefe.

Separat Ausgabe daraus: Das russische Zeitwort. XI u. 210 S. Preis 2 R. 40 K. Bestellungen nimmt jede Buchhandlung entgegen.

Langenscheidtsche Verlagsbuchhandlung (Prof. G. Langenscheidt) Berlin SW. 46.

Jensen & Albini,

Rigā, leelā Smilšchū eelā Nr. 23,

peedahwā

wislaunato sistemu, stipras un glihtas

šchujmaschinas

preekš familijam, drehbueekjeem, schuwesam, karpneekjeem u. t. t. no flawenās fabrikas:

Atziju sabcedriba agral **Frister & Rossmann,** Berlinē, tā ari

welospedus un rakstamas mašchinas

par lehtatām zenam uš wairat gadu galwoschānu.

Pascha reparaturu darbnija. Ušdewunus ispišda ahtri un lehti.

Mušchanas kūrši Rigā.

Meitu Amatneezibas skola, Puškina bulwari.

Mahzibas sahkums: 8. janwari 1902. g.

➔ Peenem darbu pasellejumus.

2863, 4

Anna Stavenhagen.

Pirma Arewijas agansapdrošchinas beedriba dibinata 1827 Peterburgā.

Bilnigi eemakfats pamata kapitals 4,000,000 rbl. Rezerwes kapitals 2,000,000 rbl.

General-agents: **R. John Hafferbergs,** Rigā, Kungu eelā Nr. 22.

Gd. Behdera

laukšaimneezibas mašchinnu krahjums,

➔ Karla eelā Nr. 11, ➔

peedahwā

M104

jaunakos un wislabakos

peena separatorus „Planet“

ar ratu dšenamūs un ar wateju trumuli.

Gewiškki labumi:

Nekehdas celeekamas dakas, nekehda fkrub- wechana, nekehda gumijas dakas pee trumula, zaur to laba istihrišana.

Teizami nokreimoschanas panahktumi.

Pilnigi brihwa trumula greechanaš, zaur to mašchina ahrlahrteji weegli strahda.

Atšibta dšišchanaš un trumula weenfahrschiba un t. t., un t. t.

➔ Kats „Planet“ separatorš, pirms tas no darbnijas tek isdots, tek pilnigi pahrmektš waj tas weegli strahda un treetni nokreimo.

Katalogus uš peepras. issukta beš maksas.

Rupat isnahza:

Mahzas mahziba

lihds skolas laikam.

Sastahbijis

A. Zende,

Kaunas mahzitaš.

Satura 1) abeži, 2) lafamu rahmatu, 3) bibeles stahstus un peršas, dšejmas un 4) katšimi. 3072

Ar daudš stahstām biltēm. Rakša glihti cejeta 40 lap.

Dailrakstiba.

Sastahbijis

J. Dawis.

Rakša 10 l., cejeta 13 l. Brihwesemplari no „Mahzas mahzibas“ netek doti.

H. J. Sidmana

grahmatu pahrd.,

➔ Rigā. ➔

Geemeku

apdrošchinas beedriba.

Wislaunati apšiprinata 1872. g. Pamata kapitals 1,200,000 rbl lihds ar ewehrojānu rezerwes kapitalu. Apdrošchina 6051

pret uguns breefman

wifadu kufinānu un nekufinānu ihpachumu, prezes, fabrikas, apdrošch. uš juhras u. t. t.

General - agenti:

Brohli Fraenkel,

leelā Smilšchū eelā Nr. 17, Repiena namā.

➔ Telefons Nr. 13. ➔

Lotto,

Palejas eelā Nr. 5, pee Doma basnijas.

P e e d a h w ā: Waselinu, ahdu smehru, schujānu mašchinnu ellu, spodr. pomadi, „Amur“, waselinu wiškī, galoschu latu un lihmi preekš lahpišanaš.